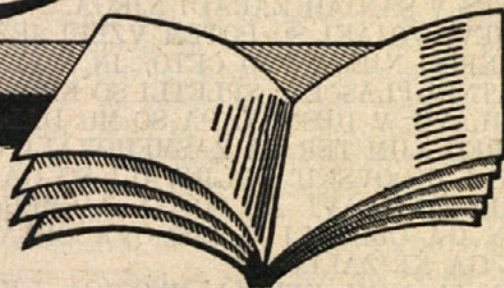

CVETJE

Letnik LIII.
Ljubljana

1936 - III.
Marec

P. KRIZOSTOM:

Mati vseh mater

Naj li merim
veličino tvoje prelesti?
Naj li merim
globino tvoje bolesi —
o Mati vseh mater!?

— — — — —

Scetonočnih zvezdic trepet,
šepet bellehemskih poljan,
pastirčkov drobnih spev in smeh —
ves veličastni sveti dan
trepeče v mojih očeh.
Iskri se v njih smehljaj
najlepšega izmed otrok človeških —
v tvojih očeh je — božji raj.

Mati vse nebeške miline,
Mati tihega veselja,
Mati nazareške svete družine!
Angeli so tvoj dom okrožili —
dom dehtečih lilij
s šlarom so skrivnostnim
sladkega blagra pregrnili.

— — — — —

V otožni dan je šla;
ž njo velika sveta želja:
Sina svojega zazreti,
ž njim trpeti,
ž njim umreti.

Doloroza — Mati bolečin!

Njen korak je tih
in njen vzdih:
»Moj Sin, moj Sin — — —«

Noč. — Mati sama,
sama sredi teme.

Sedem mečev ji dušo teži,
sedem virov krvi
ji iz prs kipi.

Solze vroče —
zvezde žgoče
polze ji v srce — — —

Močna žena!
Le par trenutkov samo —
časa tvojega gorja je polna:
Mati vsa je orožena
s Sinovo krvjo — — —

Dopolnjeno!

Kako naj izmerim
grenkosti tvoje veličino?
Kako naj obsežem
trpkosti tvoje globino —
Mati Doloroza!?

— — — — —

Dahnila je v polja pomlad. —
Vesela pesem, polna nad
gostoli preko gozdov ...

Zganili so se pečati grobov —
božja Kri je rodila sad:

Kristus je vstal — Aleluja!
Srca so vstala — Aleluja!

In Mati je vstala iz solzá,
Mati je vstala v svitu zvezd.
Mati vseh mater je vstala
iz groba nepojmljive bolesi
v sijaj nebeške prelesti.

Poslanstvo žene

»KO JE SEDEL (PILAT) NA SODNEM STOLU, MU JE NJEGOVA ŽENA SPOROČILA: »NIČ NE IMEJ S TEM PRAVIČNIM, KAJTI VELIKO SEM TRPELA DANES V SANJAH ZARADI NJEGA.«

»POGLAVARJEVI VOJAKI SO POTEM VZELI JEZUSA V SODNO HIŠO IN ZBRALI KROG NJEGA VSO ČETO. IN SLEKLI SO GA TER OGRNILI S ŠKRLATNIM PLAŠČEM; SPLETILI SO KRONO IZ TRNJA IN MU JO DELI NA GLAVO, V DESNICO PA SO MU DALI TRST, IN POKLEKOVALI SO PRED NJIM TER GA ZASMEHOVALI, GOVOREČ: »POZDRAVLJEN, KRALJ JUDOVSKI!« OPLJUVALI SO GA IN MU VZELI TRST TER GA BILI PO GLAVI. KO SO GA ZASMEHOVALI, SO MU SLEKLI PLAŠČ IN GA OBLEKLI V NJEGOVA OBLAČILA TER GA ODVEDLI, DA BI GA KRIŽALI.«

»ŠLA PA JE ZA NJIM VELIKA MNOŽICA LJUDSTVA, TUDI ŽENA, KI SO ŽALOVALE IN JOKALE ZA NJIM.« — »BILE SO PA TAM (NA GOLGATI) MNOGE ŽENE, KI SO BILE IZ GALILEJE PRIŠLE ZA JEZUSOM IN MU STREGLE.« (Mt 27, 19 nsl.; Lk 23, 27.)

Klavdija — zrcalo žene

Ženski svet, tako približno piše Donders, bo lahko vedno z veseljem, tolažbo in nekakim svetim ponosom gledal na dejstvo, da ne srečamo v vsej zgodovini Novega Testamenta žene, ki bi storila Odrešeniku, ko je bival na zemlji, kaj žalega. Tudi ne v dnevih njegovega trpljenja. Možje so ga izdali, zatajili, zapustili, obsodili, tolkli, zasmehovali, križali. Žene so ga spremljale in tolažile in nad njim žalovale. Kakor da bi bil nad vsemi razlit žarek sijaja Matere božje, kakor da bi kanila v srce vsake kaplja sožalja in sočutja nje, ki jo imenujemo MATER DOLOROSA: »GLEJ, DEKLA SEM GOSPODOVA!« (Lk 1, 38.)

Kristus je stal pred sodnim stolom, ki je izrekel najbolj krivično obsodbo, kar jih pozna svetovna zgodovina. Razprava, ki je bila v polnem teku, je bila hipoma prekinjena. Poglavarju Pilatu je sporočila njegova žena, Klavdija Prokula jo imenuje legenda, ter ga prosila: »Nič ne imej s tem pravičnim!« Hvala Bogu! tako bi najraje zaklicali; vsaj en glas ga imenuje pravičnega, vsaj ena duša sočuvstvuje z njim. Zato s spoštovanjem občudujem možato, srčno besedo te žene, ki čuti z nežnostjo ženske duše, da se bo v danem slučaju zgodila krivica, da bo sodišče zagrešilo in zakrivilo justični umor.

Kot angel varuh stoji Klavdija ob strani svojega moža. Vsaka plemenita in zvesta žena bi jo morala posnemati. Nastop Pilatove žene je bil srčen in neustrašen. Sicer je le malo vplival na omahljivega poglavarja in ni imel uspeha, ker se je Pilat v svojem strahu obrnil na množico, ki je odločila usodo Jezusa Kristusa. Vkljub temu pa njeno zasluženje ni manjše; ostala je zvesta sebi, Bogu in svoji veri. Storila je, kar je storiti mogla, da bi vsaj v zadnjem trenutku rešila Kristusa. Uspeh ne zavisi od naše volje in ne odločuje vrednosti naših dejanj; zakaj Bog ne gleda na uspehe, ampak na voljo. Zaradi tega mora biti Pilatovi ženi hvaležno vse krščansko ženstvo, kateremu je zgled in izpodbudo v trenutkih, ko gre za dolžnosti vesti, ko gre za to, da se te dolžnosti tudi natančno dovršijo.

Ženi je Bog dal posebno poslanstvo. Poklicana je, da postane in je živa vest človeštva v boju za najvišje vrednote, da varuje najvišje dobrine

mladine in vsega naroda, da čuje nad svetostjo in čistostjo, pravičnostjo in resnico. Njej veljajo besede, ki jih je nekoč umetnikom zaklical velikan v kraljestvu duha: »Čast človeštva imate v svojih rokah. Ohranite jo! Z vami vred pade, z vami vred se dviga.« Duh vsega veka, njegova kultura, nравnost, mladina in krepost temelji na tihem delovanju žene, na njenem zgledu in življenju, na njeni čistosti in kreposti, na njeni zvestobi v malem in velikem. Žena vzgaja rod, ki dorašča, in ga utrjuje v strahu božjem, pobožnosti, samoobvladanju in značajnosti, kar je podlaga zdravega napredka in odkritega poštenja naroda. Dom, ta mali svet, to tiho kraljestvo žene, je polje, ki se na njem udejstvuje žena in je na njem dovršila čudovita dela v čast božjo in v prid človeštva.

Da bo pa mogla žena to svoje poslanstvo dovršiti, mora biti njena duša prepojena z globoko vero, s strahom božjim, s Kristusovim duhom in z njegovo ljubeznijo, z odkrito in iskreno pobožnostjo. Če žena ne umeva svojega poslanstva, če ni več angel varuh svojih otrok in svojega moža, ako je sama površna in dopušča, da vedno in povsod vpliva na njo moda, če se opaja z zabavami in nasladi, če v najsvetejšem in najvišjem ni več nežna, čista, obvladana, pade ves rod. »Čast človeštva imate v svojih rokah; z vami vred pade.« Kako velika in resna misel!

V delu za Gospoda

Dolžnosti, ki jih ima žena do človeštva, so velike. Da jih bo vršila, mora, kakor Klavdija, gledati v Kristusu pravičnega, na njegovih naukih si mora graditi svoje življenje. Samo tedaj, če se bo žena trajno poglobljala v vero in verske resnice, če bo sama v veri trdno vkoreninjena, bo angel varuh mladine in bo na okolico blagodejno vplivala.

Kakor Klavdija morajo tudi žene našega časa opozarjati svet: »Nič ne imejte s tem!« nič ne imejte s krivico, z rušenjem nравnosti in poštenja, z razbrzdanostjo, z govorjenjem zoper vero, zoper Boga in Kristusa, zoper čistost in red. To se pravi: Možje, ne delajte krivice Bogu in ne prestopajte njegovih zapovedi, potem ne boste delali krivice nam, družini, svetosti zakona, otrokom in hiši in narodu. Otroci, nič ne imejte s tistim duhom sedanjega časa, ki spodkopuje oblast očeta in matere, ki vas hoče zapeljati, da boste povzdigovali in oboževali sami sebe, ostanite pokorni, skromni, pobožni, marljivi, zvesti svojemu Bogu in samim sebi. Ve žene, naše sestre, nič ne imejte z vsem, kar ponižuje nas, našo čast in naše dostojanstvo, kar nam hoče vzeti našo plemenitost in naše bogastvo; v gledališču, na odru, v kinu, v literaturi, v moderne mromanu, v družinskih navadah in razvadah, — nič ne imejte s tem. Ohranite si svoja srca prosta, svoje življenje sveto, svoje roke čiste. Čast nas kliče! Saj je našnji svet že dovolj globoko ponižal žensko čast, žensko dostojanstvo, žensko krepost in čistost. Ne ponižujte še same te naše vrline in prednosti, skrbite, da se bodo zopet dvignile. Neizmerno večje veljave kot vse lepočutje je čut odgovornosti v nas. Zakonska zvestoba nam je sveta. Najvišja čast žene je vedno bila in bo njena iskrenost, njeno materinstvo, njena dostojnost, da je ob uri, ko je družina najbolj raztrgana in v sebi razdejana, stala kot skala sredi viharneга morja, kot svetilnik, na čigar luči si uravnava mož in družina svojo pot, kot prikazen iz drugega, višjega sveta. »Nič ne imejmo s tem!« Nasproti modernemu duhu mora biti žena toliko srčna, da je nemoderna in se ga ne oklepa; zakaj tam, kjer se pred nami odpirajo prepadi, se nehote sami ustavimo.

Vsi brez izjeme moramo dandanes zopet postaviti mejnike krščanstva na vseh cestah modernega življenja in na vseh javnih prostorih v mestu,

trgu in na deželi. Žene, zlasti še one, ki pripadajo veliki družini svetega Frančiška in so oblekle njegovo spokorno obleko ter obljubile tudi med sedanjim svetom živeti kot redovnice na podlagi njegovega Vodila, morajo biti živa vest človeka, vestalke, ki varujejo sveti ogenj krščanskega življenja na oltarju človeške družbe. Krščansko ženstvo mora zastopati Kristusov nauk in njegovo delo, Odrešenika mora spremljati na njegovem križevem potu, ki ga nadaljuje skozi zgodovino, spremljati ne v joku in žalovanju, ampak v delu in žrtvah, da bo tudi sedanjemu ženstvu veljalo priznanje: nobena žena ni Kristusu v njegovem trpljenju kaj žalega storila.

GIOVANNI PAPINI — F. T.:

Preroki

Noben narod ni bil v bodočnost tako posvečen kakor hebrejski. Nobeden ni imel toliko buditeljev in svarilcev. Od začetka njegovega kraljestva v času do njegovega propada; v velikih dneh zmagovitih kraljev, v žalostnih dneh pregnanstva, v betežnih dneh suženjstva in na nesrečni dan razkropljenja.

Indija je imela askete,¹ ki so se skrivali po gozdovih, da si ukrote telo in poglobe duha v neskončnost; Kitajska je imela domače modrijane, mile očete, ki so kmete in cesarje učili meščanskih kreposti; Grčija modroslovce, ki so v senci hodnikov gradili urejene sostave ali se kosali v razgovoru; Rim je imel zakonoslovce, ki so za narode in stoletja zapisovali na bron določila najvišje pravičnosti, katero lahko doseže, kdor ukazuje in poseduje. Srednji vek je imel pridigarje, ki so se trudili, da predramijo speče krščanstvo s spominom na trpljenje in grozote pekla. Narod hebrejski pa je imel preroka.

Prerok se ne ukvarja z vedeževanjem po duplinah, ne sedi na trinožniku, skoz usta mu ne silijo pene in zagonetni glasovi. Govori o bodočnosti, a ne samo o bodočnosti. Spominja na stvari, ki se še niso zgodile, odgrinja pa tudi preteklo. Zajame čas v treh smereh: tolmači preteklost, osvetljuje sedanjost in grozi s prihodnostjo.

Hebrejski prerok je glas, ki govori, ali roka, ki piše. Glas, ki ga čuješ v kraljevski palači in v gorskih votlinah, na stopnicah templja in po trgih glavnega mesta. Glas, ki moli, prošnja, ki grozi, grožnja, ki budi upanje božje. Srce se mu krči od bolesti, usta so mu polna tožbá in roko dviga, da bi kaznoval; trpi za svoj narod, ga zmerja iz ljubezni, napoveduje mu kazni, da se spokori, in govori mu o vstajenju in življenju, ki pride za ognjem in opustošenjem, o zmagoslavju in sreči, o novem kraljestvu Davidovem in zavezi, ki se ne bo prelomila nikoli več.

Prerok vrača malikovalce pravemu Bogu, spominja izdajalce na pri-sege, hudobne na dobrodelnost, krvoločne na usmiljenje, kralje na pravičnost, upornike na poslušnost, grešnike na kazen, prevzetne na ponižanje. Stopi h kralju in ga kara, gre med drhal in ji vzbuja sram, približa se duhovnikom in jih graja, pokaže se bogatinom in jim deli ukore. Ubogim oznanja tolažbo, žalostnim plačilo, ranjenim zdravje, zaslužjenemu ljudstvu svobodo, ponižanemu narodu prihod zmagovalca.

Prerok ni kralj niti knez, ne duhovnik in ne pismouk; je samo mož, mož brez orožja in denarja, brez dostojanstva in pristašev; je glas

¹ Asket = spokornik, samozatajevalec.

iz samote, ki govori, zaskrbljen glas, ki toži, mogočen glas, ki rjove in vznjuga sram; glas, ki kliče h kesanju in obljublja večnost.

Prerok ni modroslovec: malo mu je mar, je li svet ustvarjen iz vode ali ognja, če voda in ogenj ne zmoreta spreobračati človeških duš; je pesnik, pa ne da bi hotel in se zavedal, ko mu prekipevajoč srd ali sanjski prividi pomagajo do krepkih primer, kakršnih ne iznajde noben govornik; ni duhovnik, ker ni bil v templju maziljen od najetih čuvarjev

Michelangelo: Prerok Izaija

pisma; ni kralj, ker ne ukazuje vojakom in mu za meč služi le beseda, ki prihaja od zgoraj. Ni vojščak, a je pripravljen umreti za svojega Boga in za svoje ljudstvo.

Prerok je glas, ki govori v imenu božjem, roka, ki piše po božjih ukazih; sel, poslan od Boga, da opominja, če je kdo zgrešil pot, pozabil na zavezo in je ne spoštoval. Je sovedec, tolmač in odposlanec božji. Je torej nad kraljem, ki ne uboga Boga, nad duhovnikom, ki ne posluša Boga, nad modroslovcem, ki taji Boga, in nad ljudstvom, ki je zapustilo Boga, da se klanja malikom iz lesa in kamna.

Prerok je nekdo, ki do srca pretresen, toda z jasnim očesom vidi zlo, ki vlada danes, kazen, ki pride jutri, in nebesa, ki pridejo za kaznijo in kesanjem.

Je glas zanj, ki ne more govoriti, roka zanj, ki ne ume pisati, branitelj izgubljenega in preobdavljenega naroda, zagovornik siromakov, maščevalec reveža, ki stoka pod nogami mogočnega. Ne vleče s samosilnikom, temveč z zatiranim; ne družiti se s sitimi in lakomnimi, temveč z bednimi in sestradanimi.

Je nadležen glas, neprilichen in nezaželen; mogočni ga sovražijo, sodrgi ni priljubljen in celo privrženci ga ne razumejo vedno. Kakor hijena, ki od daleč zavoha smrad mrhovine, kakor vran, ki kraka vedno eno, kakor volk, ki gladen tuli po gorah, hiti prerok po cestah Izraela,

Michelangelo: Prerok Jeremija

obrekovan in preklinjan. Samo bedni in zatirani ga blagoslavlajo, toda ubožci so slabotni in zatirani, ne zmorejo drugega, ko da ga mirno poslušajo.

Kakor vseh, ki motijo speče v pokoju in kalijo rahli mir gospodarjev, se ogibljejo tudi njega kakor gobavca in preganjajo ga kakor sovražnika. Kralji ga komaj trpe, duhovniki ga napadajo in bogatini ga mrze.

Elija mora bežati pred grožnjami Jezabele, ki jo žeja po njegovi krvi; Amosa prežene iz Izraela Amazija, duhovnik v Betelu; Urija dá umoriti kralj Joakim! Izaijo ubijejo na povelje Manasetovo; Zaharijo usmrte med svetiščem in oltarjem; Jona vržejo v morje; in že je tu meč, ki bo obglavil Janeza, in križ, na katerem bo visel Jezus. Prerok je tožnik, toda ljudje ne priznajo krivde; je priprošnjik, toda slepci ne

marajo, da jih razsvetljeni vodi za roko; je glasnik, a glušci ne poslušajo njegovih obetov; je rešitelj, ampak na smrt bolni gnileži uživajo v svoji gnilobi in odklanjajo zdravje. In vendar bo beseda prerokov pričala v večnosti za to ljudstvo, ki jih mori, pa rodi spet nove; in smrt enega preroka, ki odtehta vse druge, bo zadostna pokora za zlodejstva vseh narodov, ki brodijo po blatu zemlje.

P. INGBERT NAAB O. M. CAP. — P. MARKO FIŠER O. M. CAP.:

Božji služabnik dr. p. Viktricij Weiss

(Nadaljevanje.)

Voljo božjo je imel vedno in nadvse pred očmi. Zato je prosil Boga, naj mu podeli pridnost in vztrajnost v dnevih zdravja, a potrpežljivost v boleznih. Svojemu naravnemu nagnjenju je dal nadnaravno smer: »Ne ljubi časti in slave, ne samega sebe; vse izroči Kristusu.« Iz ljubezni do njega hoče vztrajati v redovnem stanu. Prepričan je bil, da ima kot kapucin največ priložnosti, se pokoriti in zadostiti za prejšnje zamude v dobrem.

Pri vsem delu in trudu za lastno posvečenje kot novice, ni pozabil na zveličanje duš bližnjega. Z raznimi krepkimi nagibi se je navduševal za to apostolsko delovanje: »Deluj z vso gorečnostjo za zveličanje duš. Pomisli, v kako veliki nevarnosti so, se večno pogubiti. Kolika sreča, če le eno samo dušo rešiš pogubljenja. Rešiš jih pa lahko veliko. Misli na to v spovednici. Ako se čutiš suhoparnega in ne veš, kaj bi spovedancem govoril, pomisli na nevarnosti, v katerih se nahajajo in lahko ti bo govoriti iz srca. Misli na predragoceno Kri Jezusovo, s katero je vsaka duša odkupljena. Ob tej resnici pač ni mogoče prezirati kakšno grešno dušo. Torej, reši, kar je mogoče rešiti.« Tako je spodbujal samega sebe k delovanju, skrbi za duše, čeravno kot novinec še ni mogel velikopotezno za nje delovati.

Leto poskušnje se je bližalo h koncu. V duhovnih vajah pred prvo obljubo se je še enkrat poglobil v svoje prejšnje življenje, se obtožil vseh slabosti, kot bi bil res velik grešnik.

Dne 21. avgusta 1876 je p. Viktricij dosegel že dolgo zaželeno srečo. Položil je prve redovne obljube.

P. Viktricij v pomožnem dušnem pastirstvu

Volja predstojnikov je klicala p. Viktricija po prvi redovni obljubi v kapucinski samostan v Eichstätt-u. Uvrščen je bil v število drugih patrov, ki so opravljali razna dušnopastirska dela po določenih višjih. S tem so se zanj znatno spremenile življenjske okoliščine. V Eichstätt-u ni bil več dr. Anton Weiss, profesor bogoslovja, prefekt bogoslovcev, mož velikih upov, ki bi ga višji in poslušalci radi učenosti oboževali, ampak navaden pater enake veljave kot drugi. Prebivalci mesta niso poznali njegove preteklosti in nekdanjega slovesa učenosti. Obiskujoči kapucinsko cerkev so molili, prejemale svete zakramente. Toda, koliko ugleda je kak pater med svetom prej užival, to jim je bilo malo mar. Delavnost večine patrov je obsegala delo v domači cerkvi in v tem, da so hodili na prošnjo gospodov župnikov pomagat v različne župnije, to je, spovedovat in pridigovat. Kapucinski red je vedno veliko važnost polagal na taka dušnopastirska opravila. Kapucini navadno nimajo svojih župnij. Zato pa njihovo delo obstoji v tem, da v svojih cerkvah spovedujejo, pridigujejo in pomagajo drugim

dušnim pastirjem v cerkvah ali pa tudi v šolah pri poučevanju mladine. To pomožno dušnopastirsko delovanje veže kapucine z ljudstvom — posebno z ljudstvom na deželi. Ko pride kapucinski pater ob cerkvenih pobožnostih v kako faro, se veselijo možje, mladeniči, žene in dekleta. Saj se jim nudi prilika, da slišijo zopet enkrat tujega govornika, kar je za njihovo versko življenje velike koristi. Potreben je včasih ljudstvu tudi tuj spovednik, ki spovedancev ne pozna. Zato mu laže bolj odkritosrčno razodenejo, kar njihovo vest teži. Spovednice tujega patra so oblegane. Dobro podeželsko ljudstvo se za te duhovne dobrote in milosti rado oddoljuje, kadar pride kapucinski brat prosit živila za samostan. P. Viktricija so v Eichstätt-u predstojniki porabili v teku dveh let za pridige v manjših prostorih, kapelah in cerkvicah. V tem kratkem času je pridigoval 88 krat, imel dvakrat za klerike v domačem samostanu duhovne vaje. Kot kapucinski pater je imel poslušalce iz priprostih stanov, medtem ko je v Freisingu njega, doktorja bogoslovja poslušalo izobraženo občinstvo, uradniki, profesorji, bogoslovci in meščani. Vendar o tej spremembi ni razmišljal p. Viktricij, ker ga je vodila edina želja, delovati v čast božjo, ne pa kazati svojo učenost. Tudi sicer mu je bilo ljubše, občevati s preprostimi ljudmi, kakor z onimi višjih stanov. Da se dotaknemo še njegovih pridig, moramo omeniti, da je bil globoko poučen v bogoslovskih vedah. Pred vstopom v kapucinski red je pet let poučeval v bogoslovju govorništvo. Končno bodi še omenjeno, da se je odlikoval v ponižnosti in preprostosti. Bil je mož neprestanega borenja za čednost. Vsa ta dejstva so nekako odsevala iz njegovih govorov. Ni bil sicer govornik izrednega slovesa. A njegovi govori so globoko segali v dušo in srce. Ni grajal, opominjal samo velikih grešnikov in jih vabil k pokori, tudi za duše, ki hrepenijo po krščanski popolnosti, in je imel dovolj lepih nauk. Posebno pa je znal v duhovnih vajah srca poslušalcev vnemati v božji ljubezni. Kot spovednik je imel od Boga dar, da je grešnike, omrežene od grešnih navad, ganil h kesanju in poboljšanju.

Poglejmo si še p. Viktricija, kako je v prvih letih pomožnega dušnega pastirstva v samostanu gojil v sebi duhovno, popolno življenje. Zamislimo se v njegov položaj. Predstavimo si ga kot učenega, ascetičnega duhovnika, ki je prej več let preživel v idealnem krogu bogoslovske hiše v Freisingu. Lahko bi se mu bila usiljevala misel: Kaj si pa našel boljšega v redovnem življenju, kakor si prej imel? Ali ne bi bilo bolje zate, če bi bil ostal v tvojem prejšnjem poklicu? V letu stroge poskušnje se je pač laže dvigal v svetosti kakor prej. A drugo je, kar se tiče poznejšega redovnega življenja. O tem imamo več zapiskov, ki nam bolj ali manj odgovore na gornje vprašanje.

Dne 6. septembra 1876 si je zabeležil: »Stremeti moraš po svetosti. Srednje čednostno življenje naj ti ne zadostuje. Le eno je potrebno: da se posvetiš. S tem je vse pridobljeno in boš duše tudi najlaže pridobival za Boga. Vse boš premagal. V svojem srcu boš nosil Gospoda Jezusa, naj bi bil sicer še tako zunanje zapuščen. O moj Gospod in moj Bog, užgi vendar v mojem srcu pravo, srčno hrepenenje po svetosti. Krépi me, da ne omagam na tem potu. O sv. angel varuh moj, o ljuba Mati Marija, prosita zame.«

Dne 17. septembra 1876 je zapisal: »Popolnoma opravičeno je, če se šteješ za najnižjega in najslabšega med svojimi sobraty.«

Nekaj dni pozneje stoji v njegovem zapisniku: »Treba je, da se spokoriš, to je, da zapustiš svoja pota. Kaj neki drugega zahteva Bog, kakor da mu z veseljem služiš, da vsako nezadovoljnost preženeš in vsak dvom o svojem poklicu takoj v srcu zatreš. Saj si vezan z obljubo na red. Ne kesam se vstopa v redovni stan, saj mi je mogoče Boga ljubiti, iz ljubezni

do njega ubog, pokoren in čist živeti. Pred vsem vestno spolnui svoje dolžnosti; vse drugo bo samo od sebe prišlo. Moli prav goreče za spreobrnjenje grešnikov.«

Dve leti pozneje je v duhovnih vajah pregledoval, kakšne uspehe je dosegel v duhovnem življenju. V tem spraševanju vesti si očita, da je slabo reševal svojo življenjsko nalogo, češ da mu manjka pokorščine in drugih čednosti dobrega redovniškega in gorečega duhovnika. Nato si je sestavil zopet nove sklepe: 1. Vestno spolnui svoje stanovske dolžnosti. Bodi dober kapucin. V ta namen čitaj pogosto življenje kapucinskih svetnikov.

2. Vsak dan zahvali Boga za milost ustvarjenja in za poklic v redovni stan.

3. Prva tvoja misel, ko se zbudiš bodi: Ta dan ti je Bog podaril, da ga povelčuješ in si zasluženje za nebasa nabiraš. Kako skrbno bi porabili pogubljeni en dan, če bi ga imeli še na razpolago za svojo dušo. Vsa svoja dela hočem vršiti združen z Marijo — za božje Srce Jezusovo.

4. Vsako nezadovoljnost v redovnem stanu in vse nespametne domišljije bom takoj zatrl v sebi kot žalitve božje.«

Posebno važnost je polagal na premišljevalno molitev. Če je ni mogel radi spovedovanja ob določenem času opraviti, jo je skušal pozneje nadomestiti. Prepričan je bil, da je premišljevanje važnejše kot veliko branje. Posebno je vzljubil premišljevanje Kristusovega trpljenja. Vsak dan je molil sv. Križev pot. Enako je tudi brezmadežno Devico Marijo vsak dan počastil z molitvijo njenega oficija. Pri molitvi brevirja si je določil posebne namene. Pri spraševanju vesti je posebno pazil na svoje posebne napake in slabe izrodke sreca. Za duhovno berilo si je izvolil spise sv. Franciška Saleškega, prepričan, da se njegov značaj najbolj strinja s svetnikovim. Zelo ga je spodbujala k vestnemu svetemu kapucinskemu življenju okolnost, da je moral na poziv predstojnikov spisati razlago redovnega pravila.

P. Viktricij, vzgojitelj redovnega naraščaja

Redovni predstojniki so kmalu spoznali vrednost po čednosti stremčega mladega redovnika, p. Viktricija. Ko je bil v avgustu l. 1878 prestavljen v Burghausen, ga je provincijalno predstojništvo imenovalo za pomočnika učitelju novincev. To dejstvo kaže, kako so ga visoko cenili v provinciji, ker še ni imel niti slovesnih redovnih obljub in da so torej izredno izjemo naredili. Njegova globoka bogoslovska naobraženost, izredna pobožnost, miren nastop so ga priporočale za to službo.

Ni treba obširno razlagati, kako važna je naloga onih patrov, katerim se poveri vzgoja redovnega naraščaja. Ti vzgojitelji morajo dati novincem pravega redovnega duha, — znanje, kako je treba spolnjevati redovno pravilo. Vpeljati jih morajo v zdravo ascetično življenje. Na redovne vzgojitelje se obračajo mladi redovniki v raznih dvomih. Lahko si mislimo, kako skrbno je to službo opravljal p. Viktricij. Med njegovimi zabeleženimi sklepi je tudi ta: »Drži se natančno svojih dolžnosti kot duhovnik in vzgojitelj. Pomisli, kolika odgovornost te čaka. Še premalo moliš, da bi svoje dolžnosti bolje vršil. Še ti manjka spoznanje tvojih dolžnosti.« — Patri, ki so ga prej imeli za učitelja v redovnem življenju, so polni hvale o njegovem modrem vodstvu. Eden izmed njih trdi, da ga ni nikdar videl jeznega ali razburjenega. Drugi se je izrazil: »Kar je v nas novincih posebno spoštovanje do njega vzbujalo, je bilo njegovo vedno enakomerno, mirno obnašanje. Nikdar se ni prenaglil s kako nepremišljeno besedo. Natančen kakor ura, se je redno udeleževal vseh redovnih vaj, ki jih predpisuje dnevni red. Videlo se je na njem neprestano zbranost duha. Kadar sem ga

srečal, sem si mislil: »P. Viktricij je s svojimi mislimi pri Bogu. Priprosti je bil način njegovih duhovnih, ascetičnih predavanj. Zato pa je bil tem bolj globok in jedrnat.« — Ko je nekega dne baron pl. Leonrod srečal p. Viktricija po premišljevanju prihajajočega iz kora, je začuden obstal rekoč: »Effigies Sancti Francisci« — t. j. takega si predstavljam sv. Frančiška Asiškega. Izredna notranja zbranost duha, trajna krotkost, odkritosrčna ljubezen napram vsem, so vzbudile spoštovanje do njega v srcu vseh. Nihče njegovih gojencev se ni radi njega kedaj pritoževal. Sicer še to ni vedno dokaz, če se kak podložnik pritožuje nad predstojnikom, da je ta kriv take pritožbe. Včasih mora predstojnik, vzgojitelj tudi grajati nemarne v spolnjevanju dolžnosti, kar vzbudi nejevoljo in godrnjanje prizadetih. Kdor pozna mladino, mora priznati, da je res čuden slučaj, ako se vsi gojenci enodušno o vzgojitelju pohvalno izražajo. To velja o p. Viktriciju. V njem so se namreč združevale vse lastnosti dobrega vzgojitelja, ki so silno blagodejno vplivale na vse mlade redovnike.

P. ROMAN:

Življenje velike žene

(Nadaljevanje.)

Kako se je vživela v samostansko življenje

Terezija se je vrnila v samostan Učlovečenja Gospodovega. Njeno ubogo telo je zmučeno in glava ji je prazna, da ni zmožna oblikovati ene same jasne misli do konca. Za enkrat ne more prav nič drugega storiti kakor potrpežljivo trpeti. Bolezen je sicer nekoliko popustila, vendar o zdravju ni govora. Še vedno trpi pod napadi mrzlice, še vedno ima neznosne bolečine srca, še vedno je deloma hroma. V tem stanju je zmožna ene same stvari: prositi Jezusa, da bi ji dal moč kar mogoče velikodušno prenašati trpljenje. Že je tako daleč, da ji bolečina celo ugaja in že okuša sladkost trpljenja, ki je zanjo dragoceno sredstvo očiščenja in še kot dar ljubezni. S svojim trpljenjem se združi s trpljenjem Ljubljenega. Naj ji dá milost, da bi vedno več Zanj trpela...

Največja sreča bi bila brez dvoma: umreti. Toda Terezija prav dobro razume, da ji ni umreti. In ker je to zanjo nekaj gotovega, mora ozdraveti že zato, da bo potem kasneje tem bolj pogumno znala trpeti. »Tako hrepeneče sem si želela zdravja, da bi se mogla predati molitvi in samoti.« Imela je prav dobesedno povedano skoraj telesno hrepenenje po samoti in molčanju.

Bolniška soba je bila zanjo prava muka. Večni obiski, neprestano prihajanje in odhajanje in še nevednost zdravnikov, ki ji niso znali drugega nuditi kakor le, da so ji od časa do časa odvzeli nekaj krvi in izjavili, da pač pri njej ni upanja na zdravje.

Naposled obrne Terezija vsem zdravnikom hrbet in se docela preda nebeški pomoči. Pri tem pa ne mara za tiste molitvice, ki jih večkrat praznoverni ljudje prepisujejo in naprej dajejo, temveč se poslužuje le »pametnih molitev«, kakor sama pravi.¹

Po treh dolgih letih trpljenja in hiranja Terezija naposled nepričakovano ozdravi. Sama izjavi, da je dolžna zahvalo za to ozdravljenje le sv. Jožefu, ki si ga poslej izbere za svojega posebnega zavetnika in svetovalca v vseh težavah življenja.

¹ Nič ni novega pod solncem. Tudi dandanes imata sv. Anton in sv. Terezija vsak dan kake molitvice na svojih oltarjih, ki jih praznoverni ljudje po 13 krat prepisujejo in naprej pošiljajo.

Za časa teh treh let je bila samostanu naravnost v vzor s svojo pobožnostjo, potrpežljivostjo in s svojim vzornim življenjem. Zlasti je bila vzgled najobzirnejše ljubezni do bližnjega in nikoli ni pustila čez kogarkoli reči kaj slabega. Celo izven samostana je zaslovela njena tenkočutnost prav v teh stvareh.

Veliko je tudi brala, kakor ona sama imenuje »dobre knjige«, s tem

Jeklorez neznanega umetnika: Sv. Terezija moli »Trpeti ali umreti«

namreč hoče poudariti, da ni brala povesti, oziroma viteških romanov, ki so bili tedaj zelo v modi pa večkrat dolgovezni in neokusni.

Sama pravi o tem čtivu, da ni potrebno brati veliko pisateljev. Če ena knjiga človeku ugaja in duši pove važne stvari, je prav isto knjigo večkrat in z ljubeznijo brati.

Ona sama je visoko čislala »Hojo za Kristusom« in »Izpovedi svetega Avgušтина«.²

² Mohorjeva Družba je to prekrasno knjigo izdala v nepreksoljivem prevodu in izbrani obliki.

Toda sredi teh pobožnih vaj jo je prešinjal vedno znova nek strah, ne morda suženjski trepet pred Bogom, temveč neka bojazen, da bi Ljubljenu ne ugajala, ker toliko ljubezen tako slabo vreča.

In sedaj je zdrava. Živo si predstavimo mlado redovnico, ki tri leta preživi med zdravi, ponovno so ji zatrjevali, da bo do smrti napol hroma — in sedaj je zopet sveža, prožna, lahko se veseli svoje mladosti. Redno hodi na kor k skupnim vajam, pridna je, delavna — toda prav tako rada gre v govorilnico in se tam pomenkuje s svojimi znankami in znanci.

Sicer pri tem nikakor ni čisto mirna, obratno jo večkrat celo vest peče, da je »izdala svojega Ljubega«, četudi ni sebi prav nič več dovolila kakor druge sestre.

Bila je ljubezniva in pobožna. Skrbno se je varovala, da ne bi komu storila krivice. Svoj mali oratorij je skrbno in z okusom uredila in tako, pravi sama, »me je svet spoštoval in cenil in moji predstojniki si niso zavoljo mene delali nobenih skrbi.«

Tu moramo omeniti sledeče, da bolj dobro razumemo to poglavje iz Terezijinega življenja.

Samostan Učlovečenja je imel tedaj okoli 180 redovnic. Brez dvoma jih je bilo vmes dokaj takih, ki so bile plemiškega rodu, pa se niso poročile in so brez vsakega pravega poklica izvolile redovni stan.

Klavzura ni bila stroga v tem smislu, kakor jo danes poznamo. Smele so sprejemati svoje znanke, prijateljice in sorodnice, in sicer celo v sobi. Danes niti lastna mati ne sme v klavzuro in četudi sta sin ali hči na smrt bolna. Spoved so lahko opravile ali pri določenemu spovedniku, šle so pa lahko tudi k drugemu, celo v mesto. Danes je to zopet dovoljeno ne strogo klavzuriranim redovnicam. O Tereziji vemo, da je hodila dolgo časa k dominikancem k sv. spovedi. Njih samostan je bil čisto na drugem koncu mesta, in to je bilo zanje brez dvoma prijetno razvedrilo, da je tedensko videla mesto in ulično življenje.

V samostanu si je lahko celico izbrala. Vemo, da je imela dve celici — ena je bila višja od druge. Obe sta bili zvezani med seboj s stopnicami. Povedali smo že, da si je znala celico z izbranim okusom urediti. Na vrtu je imela še posebno utico, kjer je mnogo ur prebila v samoti, ki jo je v resnici ljubila, in mnogo brala. V celici je sprejemala, kakor druge redovnice, po običaju svojega časa, svoje sorodnice, prijateljice, nečakinje in tete. Tu so se predli potem razgovori večinoma pobožne vsebine. Terezija je znala krasno pripovedovati, to izpričuje ne samo pater Ribera, temveč tudi ostali pisci. Pa ne samo to. S šivanko je znala naravnost slikati in čudovito spretno je uvezla v platno cele prizore iz svetega pisma, ki so vse navzoče očarale. Znala je tudi presti. Kako krasna slika bi to bila: sv. Terezija v svoji celici ob kolovratu in poleg nje odprto okno z razgledom na mesto Avilo. Žal take slike še nisem videl.

Toda vse te njene zmožnosti so bile podrejenega značaja. Povedali smo že, da je imela izreden dar pripovedovanja. Imela je še poleg tega oseben čar, ki jo je napravil naravnost privlačno. Imela je v resnici vpliv na duše. Njena izbrana govorica, ljubko obnašanje, njena spretnost izražanja, vse to jo je napravilo ljubo njenim znancem in občudovalcem.

Med temi je bilo nekaj oseb, Terezija o tem zelo malo govori, katerim je poklonila res čisto in neomadeževano pozornost, ki je drugi niso bili deležni. Nič napačnega ni bilo v vsem tem, piše Louis Bertrand, in vendar Terezija sama pravi: »Potrebna je bila roka božja, da sem bila od tega ozdravljena.«

Kar ji je predvsem očitala vest, da se je tem malim ničnostim tako zelo prepustila. Predvsem obžaluje v tem smislu prijateljstvo in navezanost, ki jo je imela do neke osebe — ne vemo, ali je bil to plemič ali plemkinja — bila je brez dvoma visoko stoječa oseba, in prav s to osebo je tako težko pretrgala tako ljube vezi. Po 20 letih, piše Terezija, da se ji je tedaj prikazal nekega dne Kristus sam z resnim obrazom, in mi dal razumeti, da mu to ne ugaja. Videla sem ga z očmi duše bolj jasno, kakor bi ga mogla videti s telesnimi.

O tej stvari tedaj ni hotela govoriti s spovednikom, ker je bila osebno prepričana, da se morda le moti. Ni še namreč vedela, da se more tudi z dušnimi očmi gledati. Pač pa se sama odloči, da ne bo več govorila z dotično osebo. Dokaj časa je držala ta sklep in se tudi sicer ogibala govorilnice, kar je bilo le moč. Često so jo tudi predstojniki sami poslali na porto, da je sprejemala odličnejše goste in se zanje pobrigala. Vse to jo je privedlo sčasoma zopet do starih navad, četudi privida ni bila pozabila.

Bila je v očeh sveta in v očeh svojih predstojnikov korektna redovnica. Zнала pa si je življenje urediti med dolžnostmi redovnega življenja in med dolžnostmi družabnosti, ki je bila prijetna in vendar nič grešna izprememba.

Mar ni več slišala v sebi onega klica iz prve mladosti, ki jo je vedel do tega, da je pregovorila svojega brata Rodrigo k begu? Da bi dosegla mučeniško smrt in slavo »za vselej, za vselej, za vselej — v nebesih«? Ali se sme to trditi? Komaj!

Pater Ribera pripoveduje staro zgodbo, ki so jo vsi v samostanu od Učlovečenja poznali in tudi Tereziji sami ni bila neznana.

Nekaj let pred njenim vstopom v samostan je baje prišel nek možak, ki je zaklade kopal in prosil, če sme pregledati samostanski vrt. V ljudstvu je bila namreč vera, da so pregnani Judje imeli tam svoje grobišče in so bržčas pred begom tamkaj zakopali svoj denar. Ko mož ničesar ne najde, se naenkrat zamisli in de nato: Sicer zemeljskih zakladov nisem našel, pač pa bo v samostanu čez čas vstala svetnica z imenom Terezija.

Poleg sv. Terezije je bila v samostanu še ena, in sicer sestra Terezija de Quesada. In Terezija je večkrat rekla le-tej: »Glejte, sestra, pripovedujejo, da bo iz te hiše prišla — neka sv. Terezija. Bog daj, da bi bila jaz.« In ona je prav tako smehljuje odvrnila: »Bog daj, da bi bila jaz.«

Takole je bilo z našo Terezijo. Malo razvajena od sveta ni več tako hrepeneče mislila na svetništvo in popolnost. Da bi pa to odklanjala: to ne — palme ne zavrača, in pogum, doseči to palmo, ta pogum bo tudi še imela.

(Dalje prihodnjič.)

Če ti je opraviti več stvari, se loti najprej najbolj nujne in nato najbolj neprijetne.

Wibbelt.

Varčuj z resnobo, če hočeš igrati doseči svoj smoter; tako ga dosežeš laže in na prijetnejši način.

Wibbelt.

Do česar ti je veliko, za tisto boš težko koga pridobil; ampak vselej ne smeš pokazati, koliko ti je do česa.

Wibbelt.

So stvari, ki jih moraš takoj izvršiti, ker jih pozneje ne moreš več ali vsaj ne tako lahko. In takšnih stvari je več kakor mislimo.

Wibbelt.

Spovej se svojih grehov

V drugem poglavju § 5 Vodila Tretjega reda beremo: »Svojih grehov naj se postavno izpovedo sleherni mesec; tudi naj pristopijo k mizi Gospodovi sleherni mesec.«

Ako tedaj govorim o letni sv. spovedi in sv. obhajilu ne mislim na člane Tretjega reda, ki so že po svojem Vodilu vezani vsaj na mesečno sv. spoved in sv. obhajilo, ampak hočem podati glede cerkvene zapovedi nekaj misli, ker sem bil tolikokrat vprašan, kako naj člani Tretjega reda vplivajo na svoje domače in druge: znanke in prijatelje, ki so postali mlačni v izvrševanju cerkvene zapovedi o letnem prejemanju svetih zakramentov, da bodo sv. zakramente radi in redno prejeli.

Po svojem vtajanju je dejal Kristus svojim apostolom in njihovim naslednikom: »Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni; katerim jih zadržite, so jim zadržani.« (Jan 20, 23.) Na podlagi te oblasti ukazuje Cerkev vernikom v svoji četrti zapovedi: »Spovej se svojih grehov vsaj enkrat v letu in o velikonočnem času prejmi sveto Rešnje Telo.«

Kršćanstvo ni samo nauk, ampak je življenje. Ne uči nas samo, kako naj živimo, ampak nam da moč, da po teh naukih tudi živimo. To moč razliva krščanstvo v našo dušo po milosti božji, ki jo prejemajo v prvi vrsti v zakramentih, kjer se nam deli nadnaravno življenje. To življenje milosti ožari dušo, kakor razsvetli solnce celo nebo, da zagori v prekrasnem ognju.

Posvečujoča milost napolni človeka pri sv. krstu z resnično, živo močjo, ki mu je potrebna, da živi novo, božje, odrešeno življenje. In kadar je človek po svoji lastni krivdi prerezal skrivnostne žile, po katerih teče v našo dušo božje življenje, se mu odpre nova pot, da zopet upostavi pretrgano zvezo z Bogom, da si zopet pridobi izgubljeno možnost odrešenja. Ta pot je zakrament sv. pokore.

Mnogi se spovedi odtegujejo in jih ni, po cela leta jih ni. In vendar bi kot katoličani morali priti, kakor to velewa cerkvena zapoved, ki sem jo zgoraj navedel.

Zakaj jih ni?

So ljudje, ki si z vsemogočimi izgovori dopovedujejo, da jim ni treba hoditi k sv. spovedi. Čemu naj grem k spovedi? Vest mi ničesar ne očita: ubil nisem nikogar, svoje dolžnosti vršim, sem dostojen človek, nobenemu nisem ničesar dolžan, spoved nič ne koristi. — Toda, kristjan moj, uboj spada pod peto zapoved. Tej sledi šesta, pred njo in za njo so že druge božje zapovedi, katerim se pridružijo še cerkvene. Oboje so luč, ki sveti nad našim življenjem, oboje so temelj, na katerem si moramo graditi svoje življenje. Kako je s temi?

Svoje delo opravljaš? Katero delo? Za šefa v uradu, za gospodarja v trgovini, za mojstra v tovarni, za gospodinjo v hiši in na polju? Mogoče! Kako pa je z delom, ki ga zahteva od nas naš najvišji Gospodar in Mojster? Kaj si doslej storil za Boga? Neporabnega služabnika je Kristus kaznoval: »Zvežite mu roke in noge in ga vrzite ven v temo.« Zakaj? Saj mu je vest prav tako malo očitala kot tebi. Nič slabega ni storil, a tudi dobrega ne, in to slednje je Gospod od njega zahteval. Svoje delo opravi! Čemu? Za vsakdanji kruh, torej za telo, ki bo v par letih razpadlo. Prav! Toda kaj si doslej storil za svojo dušo, ki bo večno živela?

Pravi: dostojen človek sem! Mogoče zato, ker si dostojno oblečen, ker dostojno stanuješ, dostojno ješ in piješ. Ravno tako dostojen je bil bogatin v evangeliju, ki se je oblačil v škrlat in tančico in se dan za dnevom sijajno gostil in je gotovo imel tudi sijajno opremljeno stanovanje. Vkljub temu je bil ta veledostojni gospod po smrti pogubljen. (Lk 16, 19 nsl.)

Zatrjuješ: nikomur ničesar ne dolgujem. Dobro! Ali sebi tudi ničesar ne? »Kaj nam reč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?« (Mt 16, 26.) Ali Bogu ničesar ne dolguješ? Kaj ti pomaga, če si vljuden in pošten do ljudi, če pa hodiš mimo zapovedi in volje Boga, svojega največjega dobrotnika in tudi svojega sodnika!

Spoved nič ne koristi, trdiš. Poznam ljudi, ki gredo večkrat k spovedi, a niso nič vredni. Recimo, da je to res. Kaj iz tega sledi? Vprav tako bi jaz lahko rekel: Vse zdravljenje ni za nič. Poznal sem namreč ljudi, ki so hodili od zdravnika do zdravnika, od lekarne do lekarne in vendar niso ozdravili. Pa tudi šola ni za nič. Poznam ljudi, ki so vkljub obiskovanju šole ostali bedaki. Kdo si bo vsled tega in zaradi teh upal trditi, da so zdravniki in šola odveč in brez koristi za človeka in človeško družbo?! Isto je s spovedjo. Ako koga spoved ne poboljša, ni tega kriv zakrament, ampak človek sam, ki ga ni dobro prejel in je zavrgel milosti, ki mu jih zakrament deli. Spoved mora imeti velikanski pomen za življenje človeka in človeštva, drugače bi je Kristus ne bil ustanovil. Vprašaj svojo lastno izkušnjo. Vprašaj druge, ki jih je spoved rešila popolnega duševnega razsula in priznaj, da je spoved tudi tebi potrebna.

Nežni otroci zajemajo v spovedi moč, da zatrejo ali vsaj brzdajo huda nagnenja, ki klijejo v njih mladih srcih. Mladina se obvaruje zapeljavanja okolice in kipenja lastne krvi. Dorastel človek črpa iz spovedi moč, da sledi glasu svoje plemenitejše narave, da se otrese slabosti mesa, izleči vsled dolgoletne navade ukoreninjene napake ter se utrdi v kreposti. Zakrament, ki vrne družini očeta in mater ter na novo poživi moč mladine in naroda, ki razbremeni dušo in odvzame srcu sovraštvo in razdvojenost, ni tiranstvo nad vestjo, ampak oprostitev vesti od tiranstva greha.

Zato: »Spovej se svojih grehov vsaj enkrat v letu in o velikonočnem času prejmi sveto Rešnje Telo!«

Potrudi se, sin in hči sv. Frančiška, da bodo vsi, ki jih poznaš, to cerkveno zapoved izpolnili!

P. M. LEKEUX, O. F. M. — P. EVSTAHIJ:

Marjetica — vzorna tretjerednica

(Nadaljevanje.)

4. Osamljenost

Njena prijateljica je pohitela k patru N., ki je dal Marjetico poklicati k sebi. Priznala mu je vzrok svoje razburjenosti in s solzami v očeh mu je vse povedala. Dobri pater jo je pomiril in potolažil, med tem ko jo je opozoril in spomnil na Križanega. Zdaj je Marjetka vso stisko svojega srca darovala Kristusu. Nato je šla k svetemu obhajilu.

Pater N. je sedaj zavzel važno mesto v življenju naše Marjetice. Dal ji je to, česar je še potrebovala, namreč nasvete, navodilo ter pouk in osrčevanje na njeni poti kvišku po strmem griču duhovne Kalvarije; govoril ji je o Jezusu; vodil jo je ter podpiral in ona se je zaupno in hvalježno dala voditi njegovi očetovski roki.

Polagoma se je hvaležnosti pridružilo čisto, globoko nagnjenje. V svojem devištvu se Marjetica ni prav nič zbala prijateljstva, ki je bilo vendar za njo nekakšna življenjska potreba. In ali ni bila brala, da je bila sveta Ivana Frančiška Šantalska vdana »svojemu dobremu svetemu Frančišku Saleškemu«?!¹ V njenih zapiskih sem našel tele vrstice:

»Pravo prijateljstvo je cvetlica, katera prejema svoj vonj od prijetne dišave Jezusa Kristusa. Srce, ki more iskreno prijateljstvo razumeti in čutiti, občuti potrebo po drugem srcu, katero mu podeli vonj ljubezni.

... Če tedaj ljubezen do bližnjega, pobožnost in krščanska popolnost tvorijo predmet vašega razveseljevanja in zabave, o Bog, kako dragoceno je potemtakem vaše prijateljstvo! Izvrstno je, ker prihaja od Boga in vodi k Bogu in bo vekomaj trajalo v Bogu. O kako lepo je ljubiti na zemlji, kakor se ljubijo v nebesih!« (Sv. Frančišek Saleški.)

Pater je bil za njo poslanec božji in ona ga je spoštovala, ker jo je učil, božjega Zveličarja bolje spoznavati in ljubiti.

»O moj Jezus,« je zapisala, »kako sem ti hvaležna, da si mi dal spoznati dobrega patra! Kolika milost za mojo ubogo dušo in s kakšno skrbnostjo me vodi k tebi! Ti veš, o Jezus, ti samo, kako zelo te zato ljubim.

... Srečna duša, katera, če je onemogla ter izmučena, ima poleg sebe brata, ki z razumevajočim pogledom odkrije zlo in čigar ljudomila roka ponudi zdravilo. Srce je bilo strto... ena beseda in nastane svetloba, duša se dvigne, rešena je.

... Prišla sem pravkar od svete spovedi. Mislim, da iz vsake zajemam veliko korist za svojo dušo. Hvala za vse, o Jezus, kar mi daš povedati po dobrem patru! Ti hočeš, naj pogosto čez dan mislim na tebe... storila bom to zmeraj bolj pogosto.

O Jezus, zahvali se ti zame svojemu svetemu duhovniku. Povej mu, da ga ljubim, ker me vodi k tebi s skrbnostjo, ki bi jo imel za ubogo, slabotno sestrico... O Jezus, ohrani me vedno prav majhno v senci njegovih velikih čednosti in daj mi še dolgo okušati njih prijetni vonj.«

Če se je primerilo, da se ni ravnala po njegovih navodilih, je nad tem razodela svojo bridkost na otroško ganljiv način:

»Nehvaležna sem, o Jezus, in polna prevzetnosti, ne zaslužim, da se kdo zavzema zame... In vendar sem tega tako silno potrebna! Jezus, ti veš, da ga namenoma ne užalostim tako pogosto in da bi mi nobena žrtev ne bila prevelika, da to spet popravim. Ah ljubi Jezus, pošlji vendar še nocoj angelčka v njegovo celico in daj mu povedati, kako mi je žal zavoljo moje zanikrnosti, in kako ga imam rada. In potem mu daj hitro zaspati, pod varstvom tvojega ljubega poslanca. Jezus, zahvalim se ti!«

Nikoli si ne bi bila upala, patru samemu reči kaj takega, čutila se je v zadregi nasproti njemu in bila je za njo velika bridkost, da ni mogla biti ž njim tako, kakor bi si želela.

»Rada bi se bolj razodela dobrotljivemu srcu, zares me žalosti, da se ne morem; zmerom se bojim, da bi mu utegnili biti nadležna ali da bi ga utrudila. Pomagaj mi, o Jezus, da postanem bolj 'priprosta'!«

Pater, kot pameten in oster mož, si je prizadeval, udušiti žar, ki ga je pač opazil; obzirno, toda odločno jo je opozoril na to, da je treba srce odtrgati od vsega pozemeljskega, ter ji je govoril o nevarnosti »deliti srce«. Marjetica se pa še ni naučila, da bi znala urediti popolno soglasje med gibi in utripi svojega srca, ni še poznala umetnosti — samo slutila jo je — v vsakem nagnjenju Boga ljubiti, in tako se je vznemir-

¹ Sv. Frančišek Saleški (1567—1622), škof in cerkveni učenik, je bil duhovni vodnik sv. vdove Iv. Fr. Šantalske (de Chantal). Prip. prev.

jala, ker so njene misli tako pogosto pohitele k dobremu patru; borila se je zoper svojo nagnjenost.

»O preljubi Jezus«, je tedaj pač rekla, »jutri se hočem potruditi, da iz svojega duha in srca preženem vse, kar me odvrča od tebe. Težko mi je, o Jezus, ti veš, kako zelo ga potrebujem, da pridem k tebi, in njegova duša je tako polna tvoje dobrotljivosti in usmiljenosti. Ne bodi hud na mene, o Jezus, glej, duše, katere tebe ljubijo, se tako dobro razumejo! Daj mi tedaj ob tem čistem studentu zajemati vodo tvoje ljubezni. Vnemi njegovo srce, da bo mogel vnemati tudi moje srce.«

Pod te vrstice je zapisala: »Jezus, bodi ti vedno srce naših sre!« (Frančišek Saleski.) Uganila je bila, na kakšen način bi mogla dvigniti svojo naklonjenost v področje nadnaravnega življenja.

Toda ni še vladal mir v njeni duši ter si ni upala, da bi »popustila brzdo« svojemu srcu, kakor sv. Frančišek Saleski nasproti Ivani Šantalski, ni se drznila govoriti s patrom o tej zadevi, tem manj, ker je, kakor je bilo videti, vse storil, da bi jo odvrnil od tega.

Nekega dne mu je bila po prijateljici poslala majhen dar, dal ga je takoj, ne da bi ga tudi pogledal, spet odnesti nazaj. Drugikrat mu je dala podobice, ki jih je bila zanj naslikala; nekaj dni pozneje jih je našla v rokah »malih«; pater jih je bil brez pomisleka takoj razdelil.

Naprosil jo je, naj mu prepíše nekaj zvezkov z notami. Marjetica se je marljivo lotila dela; hotela je, da bi dobri pater prejel svoje zvezke do naslednje pevske vaje. Da bi mu pripravila to presenečenje, se je kar najbolj požurila ter je s svojo prijateljico Ivanko delala več noči nepretrgoma.

Toda ah, iz same naglice so nastali madeži in napake, treba je bilo strgati ter brisati, kopirne ali posnemalne črte so se premaknile, skratka, ni bilo nič kaj odličnega. Toda Marjetka je bila vsa ogenj in plamen, da bi patru naredila veselje, in v soboto je poslala k njemu Ivanko z zvezki, vsa ponosna in srečna.

»Kaj je dejal?« je povprašala, ko se je Ivanka vrnila.

Le-ta je gledala v zadregi pred sebe.

»Nezadovoljen je, ker ni redno narejeno. Rekel je, da bi si bili vendar mogli dati dovolj časa, da bi čedno prepisali note.«

Marjetici so stopile solze v oči, toda hrabro jih je pogoltnila ter ni nič rekla.

Pater je pred vsem mislil na to, da bi bil njen dušni vodnik in zato se ni bal, o priliki trdo ravnati ž njo, govoriti ž njo z rezkim glasom ter jo pograjati, če se mu je zdelo potrebno. Včasih jo je tako užalostil, da je nato sam uvidel, da ji mora poslati nekaj tolažilnih besed.

Našel sem odlomek pisma, ki ga je Marjetica namenila kot odgovor na neko takšno pisanje in v katerem izraža to, česar si ni upala povedati:²

Spoštovani prečastiti pater!

Ko sem brala Vaše pismo, je bilo moji ubogi duši, kakor da se je je dotaknil Zveličar sam. Ne bi se bila drznila upati kaj takega... Bala sem se, da ste bili včeraj zelo nezadovoljni in zdeli ste se mi tako ostri! Tudi me je prevzel strah zaradi tistega, kar ste mi rekli, prečastiti, in skoraj vso noč sem mislila na to. Zelo sem jokala ter sem prosila ljubelega Boga, naj me takoj vzame k sebi; toda nato sem mislila na Vas, ljubi, dobri pater, in nisem imela več moči za to... Ah, kakšen boj je

² Našlo se je več osnutkov za to pismo, toda nobenega se ni upala Marjetka poslati patru. — Pis. prip.

bil v moji duši! Rekla sem si: ljubi Bog ne izgubi nič od moje ljubezni, če gojim naklonjenost do Vas. Ali ni imel tudi Zveličar duš, katerim je dajal prednost?!

Vi, prečastiti, hočete, naj Vam ne podarim ničesar več. Toda kaj je pri tem? Ne terjajte tega od mene, ne morem storiti, kar je storila sveta Šantalska. Zakaj ste tako strogi, prečastiti?! Ljubi Bog vendar ne more biti neevoljen zaradi majhnih darov.

Zahvalim se Vam tudi, predobri pater, za mali vpisovalni listek za pogreške; nikoli ne bom vpisala niti enega križca nanj, toda zelo mi bo težko.

Svoje redke proste ure hočem porabiti za svojo „Knjižico o ljubem Bogu“, ki jo bom izročila Vam, prečastiti, na dan svoje smrti.

Rada bi storila veliko za ljubega Boga, prav veliko, toda ne posreči se mi, pogosto se dam odvrniti od vseh mogočih reči. Nekaj časa skušam to izravnati, med tem ko ravnam kakor sv. Terezija. Ah, pater, ne morem Vam povedati, kaj vse bi rada storila, pa ne morem...«

Tako je bila potrebna ljubezni! Toda pater ji nikoli ni dovolil, da bi svojemu rahločutnemu srcu »popustila brzdo«, in tako je bilo to duhovno prijateljstvo za njo nov vir trpljenja in pa neprestan boj zoper njena najgloblja čustva.

* * *

Nikoli se ni bila čutila tako osamljene kakor sedaj. Izmed svojih prijateljic je izgubila drugo za drugo, zakaj pri svojih novih obveznostih in dolžnostih jih je morala puščati v nemar. »Dionizija mi piše zadnji-krat,« je žalostno rekla, ko je spet enkrat brala pismo, »ker ji nič več ne pišem, in gotovo ne pridem nič več do tega, da bi ji odgovorila...« »Dela ljubezni do bližnjega«, je pristavila, »ne donesejo človeku prav za prav nič drugega kakor čemernost in zamero in odzamejo poslednje prijateljice.«

Naša sestra Betka je bila takrat zapustila starše, da bi postala klarisinja. Marjetica sama je bila pri njih kot opora in tolažba.

Starši so jo odkritosrečno ljubili, to je vedela. Toda celo od te strani so imele priti preizkušnje nad njo. Staršem se je njena gorečnost zdela prenapeta, dá, celo nespametna. Oče ji je očital, ker je bila dolgo odsotna od doma, in zavoljo ljudi, s katerimi je občevala: »Videti te je le še z berači in pa s sodrgo«, je dejal, »to se ne spodobi, Marjetica, moraš biti bolj previdna.« Mati je tožila, da si nalaga preveč napornega dela in da vse razda ter podari... in nadalje so ji otroci in pa ubogi ljudje neprestano prinašali nesnago v hišo... Tako je bilo kljub prisrčni ljubezni marsikako nesporazumljenje med starši in hčerjo.

Nekega dne so ji tudi te ljubljene roke prizadele bridko žalost. Ljudje so bili patru priporočili nekega gospoda B., kateri, kakor so rekli, je pel prekrasen bas. Pater je bil zastonj poskusil, da bi ga pridobil za pevski zbor. Marjetica je slišala o tem ter je precej poiskala gospoda B. Bil je pošten mlad človek, ki je stanoval sam v podstrešni sobi. Marjetka ni vedela nič boljšega storiti, kakor da ga je povedla s seboj domov. Onda ga je prosila, naj zapoje, spremljala ga je na klavirju, ter mu je, da bi ga ohranila pri dobri volji, poklonila v dar dobro cigaro ali smotko, ki jo je bila nalašč zanj kupila.

B. je imel neznansko mogočen glas. Ko je tedaj ta trobenta zadonela, so vreli sosede skupaj. Na srečo matere ni bilo doma — Marjetica je bila tako uredila — toda ko se je končno nekoliko pomirilo, je godrnjal v stranski sobi star mož:

»Kaj neki ima spet tukaj?!« Marjetka je rekla gospodu B., naj spet pride naslednji dan, zakaj imela je v načrtu za prihodnjo nedeljo prav posebno lepo petje pri blagoslovu po litanijah ter je hotela, naj bi on pel solo ali samospev. Gospod B. je bil ponosen na to, da je bil on za to petje izbran, in pa, da mu je Marjetica izkazala to uslužnost.

Tretji dan je bil god dobrega moža. Marjetka je postavila predenj na mizo kolač in steklenico vina. Vnet od dobre pijače, je bil basist z glasom bolj mogočen kakor sploh kedaj; nekaj pouličnjakov je splezalo na okno, da bi videli, kaj se je zgodilo, potem so pa tudi odrasli obstali: tedaj so videli Marjetico, med tem ko je imela vinsko steklenico poleg sebe, kako je z vso močjo udarjala po tipkah, in zadaj za njo so videli mladega moškega, ki je grmel, rjovel in trobental, kakor da bi bilo treba vso mestno četrt spraviti pokonci.

Zvečer je pa rekel stari očka materi:

»Pomisli, Marjetica pripelje v hišo telebana in poje in pije ž njim. Sosedje že govore. To res ne sme iti tako naprej.«

Mati reče Marjetici na tihem:

»Ali je res, da si ti naročila nekemu moškemu, naj pride k nam?«

»Toda...«

»In da si ti šla k njemu? ... Ne bodi vendar tako nepremišljena! ... Kaj neki počneta skupaj?«

»Toda mamica,« odvrne Marjetka vsa rdeča v obraz, »to vendar ni moški, to je bas za pevski zbor. On mora...«

Od ihtenja ni mogla dalje, zbežala je v svojo sobico ter se razjokala.

Ali je mar zločinka?! Vse, kar stori, ji donese sramoto in očitke. In zdaj sumijo celo njeni ljubi starši — in povrh še kaj takega — ti ljubo nebo! Na koga bi se mogel človek še zanesti?!

Dolgo je jokala — nov vihar je bil završal preko njene duše.

Naslednjega dne je imela govoriti s patrom N. o blagoslovu za nedeljo in o samospevu gospoda B.

»Ne recite mi nič več o tej reči,« jo pretrga pater, takoj ko je pričela govoriti o samospevu.

Kako?! Torej tudi on vidi v tem nekaj nepoštenega?! Oblila jo je rdečica, toda ni si upala prositi, da bi to reč pojasnila, ter se je poslovila s težkim srcem.

Popoldne je neka mala Flamka sporočila cerkveniku:

»Gespudična joka v cerkvi.«

Brat zakristan je poskusil prigovarjati Marjetki, toda ona je klečala in ihtela, obraz je imela naslonjen na roke, in ni nič odgovorila.

Pater N., ki je prišel ravnokar iz spovednice, pristopi k nji.

»Marjetica,« je rekel, »ali hočete priti za trenutek v govorilnico?!«

Zapustila je cerkev, ni pa šla na samostansko porto, ni si upala... Bilo je tako mučno govoriti o zadevi. Nazadnje so jo vendar pripravili do tega, da je vstopila.

»No, kaj je?« jo vpraša pater. Pričela je spet ihteti ter je mogla komaj nekaj pretrganih besed spregovoriti.

»Nič... majhna čemernost... in zamera...«

Toda pater je bil izveden v takih rečeh.

»Menda vendar ni závolj te zadeve z gospodom B.?«

Marjetka je molčala.

»Vaša mati mi je o tem govorila,« je nadaljeval.

»Ah! ... Ali Vam je ona povedala o tem?!«

Oblila jo je rdečica in spet je pričela jokati.

»No, no, Marjetica, ali se z avolj tega tako žalostite?!«

»Kaj naj storim, prečastiti, vse, česar se lotim, se mi ponesreči. Nobene reči ne morem začeti, ne da bi se kdo spotikal, in ne da bi se pričelo sumničiti o meni... kakor da bi kaj hudega delala... Toda zdaj hočem daleč proč... kot dekla, če že mora biti... saj človek povsod lahko dobro dela...«

»Toda vsa zgodba zares ni vredna, da bi se o njej govorilo. Naučite se gospodovati nad svojim občutjem ter nastrojenjem, potrudite se! In kaj neki je z Vašo ljubeznijo do križa?!«

Tedaj se je pomirila; vstala je ter rekla:

»Ne govorite mi nič več o tem, prečastiti, je že prešlo... Vidim, da nisem prav ravnala.«

Nato se je vrnila nazaj v cerkev, da bi Jezusa prosila odpuščenja, da je tako slabo sprejela njegov križ. (Dalje prihodnjič.)

P. BENVENUT:

Dopis iz Novega mesta

Vodstvo tretjega reda za Novo mesto poroča, kako se je letos 1936 obhajal misijonski praznik v korist frančiškanskim misijonom. Na praznik sv. Treh kraljev je bila v frančiškanski cerkvi ob pol 4 popoldne misijonskemu dnevni primerna pridiga. Nato je bilo darovanje za frančiškanske misijone. Nabrala se je za te čase lepa vsota 354 Din. — Po cerkveni pobožnosti je ob 5 vprizorila Frančiškova mladina, t. j. križarji in klarice v samostanski dvorani trodejanko: »Nezadovoljni Jezušček«. Prostovoljne prispevke je mladina podarila frančiškanskim misijonom, in sicer vsoto 137 Din. — Vnete pospeševaltjice franč. misijonske družbe so pa nabrale skupno 1073 Din. — Celotna vsota 1564 Din se je izročila glavnemu vodstvu III. reda v Ljubljani, da odpošlje denar na pristojno mesto. Bog poplačaj darovalkam njihovo požrtvovalnost!

P. HENRIK:

Poročilo iz viške tretjeredne skupščine

Mnogo lepega in vzpodbudnega je doživela lansko leto naša skupščina na Viču. Tako smo imeli dvojni sprejem novih udov v tretji red; prvi je bil meseca maja, drugi pa oktobra. Prvič je vstopilo 18 kandidatov, med njimi dva moža, drugič pa 17, med temi en mož in več mlajših deklet. — Prav tako smo tudi imeli dvakrat tretjeredne obljube. Dne 9. junija je napravilo 21 novincev redovne obljube, 27. novembra pa se je zavezalo celo 27 duš živeti po vodilu tretjega reda. Pri tej priliki smo videli pri oltarju tudi eno jubilarke od vstopa in obljube. Jenko Josipina je namreč po 50. letu redovnega življenja ponovila svojo zavezo z Bogom, da mu bo do smrti zvesto služila. — Izredna slovesnost je bila o binkošti, 9. junija. Ta dan je p. voditelj blagoslovil novi — evharistični — tretjeredni križ. (Glej sliko!) Načrt zanj je napravil arh. inž. Pengov Iv., korpus (Kristusa) je izdelal Pengov Božidar, a ostalo delo — dekorativno, t. j. veliki nimbus ali gloriolo in konzolo, vrhu katere se lahko ob slovesni procesiji vtaknejo nageljni ali podobno — pa je izvedla tvrdka Iv. Pengova, Ljubljana, Kolodvorska ulica 20. Križ je ponos in krona tretjeredne skupščine na Viču; stal je domala 3500 Din. Tretjeredni križ se je kaj dobro

izrabil ob evharističnem kongresu. Na prošnjo evhar. odbora se je poslal kot Pengovova umetnina na cerkveno razstavo pri uršulinkah in takisto se je nosil pri nočni procesiji mož in fantov, za katerim je korakalo 40.000 ljudi na Stadion. — Dne 23. junija popoldne je bil prvi slovesni sprejem 44 križarjev in 44 klaric. — In za 700 letnico svetništva sv. Elizabete so bile od 15. do 19. novembra duhovne vaje. Za premišljevanja si je pater

Pengov: Tretjeredni križ na Viču

voditelj odbral Elizabetine svetniške žarke: 1. Potrpežljivo prenašaj zaničevanje in vadi se v ponižnosti. 2. Preziraj človeško tolažbo in pozečenje mesa in bodi usmiljen do bližnjega. 3. Hodi vseskozi v božji pričujočnosti in bodi Bogu hvaležen, da te je otel pekla in večne smrti. 4. Nosi boguvdano svoj križ in se ves posveti službi Gospodovi. 5. Ne pozabi Boga, svojega Stvarnika, in ne vračaj hudo s hudim. 6. Spominjaj se smrti in delaj pokoro za svoje grehe. 7. O poti k čistemu veselju in o pravi pobožnosti. — Zares, preteklo leto nam je nudilo obilo duhovnega veselja. Dal dobri Bog, da bi bilo tudi to leto blagoslovljeno!

DR. TIHAMER TOTH — F. T.:

Duševni boj

V duši divja torej večni boj med dobrim in zlim. Zlasti hud je v razvojni dobi, toda popolnoma ne jenja nikoli.

Kdo se pa bori v nas in zoper koga?

Komaj si imel pet, šest let, si že čutil prvo znamenje sovražnika. Opazil si, da je nekaj v tebi, kar te mika k zlemu. Nekakšna svinčena utež, ki te vleče v globino. To je strahotna dediščina, ki jo naša vera prišteva med posledice izvirnega greha in jo imenujemo »nagnjenje k slabemu«.

Vedeti moraš, da se človek po svoji naravi nagiblje prej k slabemu kakor dobremu. Saj si to sam izkusil že na tisoč načinov. Poznamo sijajne vzore, ki nam jih je Kristus pokazal s svojim življenjem; navdušujemo se za njegove vzvišene nauke in radi bi živeli po njih... Toda hkrati žal čutimo tudi usoden razkol. Dobro nas vabi, a še bolj nas mika zlo. Kako radi bi usmerili svoj polet v višave vzornega življenja, toda nagnjenje h grehu nas teži kakor svinec. Povej, dragi moj, nisi li v sebi še nikoli čutil te trde borbe, o kateri se je neki šolarček na preprost način takole izrazil: »Odkod to, da je tako lahko biti slab in tako težko biti dober?«

In vidiš, kdor tu zmaga, je junaški fant. Se mar dobe tudi fantje, ki niso junaški? O seveda — so takšni! In še koliko jih je! Šolar gre po cesti, pa ga kdo začne drezati; takoj po njem, začne se tepež — ne, to ni junak. Če pa kdo zna ugnati svojo naravo, svoje slabe nagone, na cesti ne pogleda nesramnega zidnega lepaka ali nespodobne slike v izložbi, je junak. Če si koga užalil, ali ga lahko takoj prosiš za oduščenje? Tudi to je dostikrat junaštvo! Ali ostaneš pošten, naj te še tako mika greh? To je junaštvo!

Osat v setvi

Samo ogledajte si pšenično polje v maju! Sredi brsteče setve tu pa tam poganja vsakovrsten plevel, osat in kokolj. Zdaj je še nenevaren, čisto nedolžen poganjek, toda čim večji je, tem bolj je bodeč.

Dragi moj, tudi ti živiš v življenja maju in lahko vidiš na vrtu svoje duše, kako bohoti osat. Neotesanost in trma v tvojih otroških letih še

nista tako nevarni, toda čim bolj doraščaš, tem hujša in resnejša bo sleherna izmed tvojih napak, če je ne zatreš.

Mesec za mescem poganja
tudi plevel med pšenico.
Kdo bo in kdo ne, za to gre,
kdo od njih bo v tebi zmagal. (Jul. Sturm.)

Kaj bo s fantom, ki ne sprejme tega boja in se ne briga za svojo dušo? Kaj bo ž njim, ki ima od leta do leta daljše noge, ki se mu širijo pljuča, ki mu pa ni mar, ali se razvija tudi njegova duša? Kaj bo ž njim? Bohotno poganja v njem plevel (sam ne veš, da tega ni treba prav nič negovati, temveč uspeva posebno rad na zanemarjeni zemlji) in sprva žlahtna setev shira, uduši jo preraščajoči plevel. Takšen fant se mrda, kadar mu doma ukažejo; nejevoljno skomizgne, ko ga kaj vprašaš. Če mu ni kaj všeč, loputa z vrati, da kar bobni. Če se mu strga trak pri čevljih, preklinja na vse pretege. Če se pri igri kdo po naključju zadene ob njega, bi se precej klofotal. Če sreča šibkejšega, ga kaj rad nahruli... Skratka: postane »neznosen grobijan«. Revež! Z uporabo enake moči bi bil lahko postal značajan, vzoren fant, če bi se bil o pravem času odločil iztrebiti osat.

Pazi, dragi moj! Na osat naletiš v sleherni duši. Tudi v svoji! Toda razumen fant mu ne da zrasti, temveč ga trebi z veliko skrbnostjo in z neprestanim bojem.

Ta vedni boj imenujemo samovzgojo.

Brez žrtve?

O seveda, vse to je zelo lepo! Biti značajan — hm, to je tudi meni po volji! Živeti vzorno življenje — za tem tudi stremim. Toda mar ni nobene lažje poti, da to dosežem? Mar drži do značaja edinole pot žrtve? Bi se li ne dalo iti po njej tudi brez žrtev?

Da, tu se ne moremo pogajati. »Kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden« — pravi Kristus. Kdor hoče biti z Gospodom v njega nebeškem kraljestvu, ga tudi na kamnitni poti trpljenja ne sme zapustiti. No, dragi moj, pa povej, kaj dobiš dandanes »zastonj«? Nič in zopet nič. Samo glej, kako ljudje garajo, kako noč in dan delajo za minljive, posvetne reči. In ravno svojo največjo dobrino, svoj značaj, bi si rad preskrbel »zastonj«, ne da bi kaj mignil?

»Kako je temu dobro« — vzdihuje ta ali oni fant, ko vidi, kako se veseli njegov prijatelj, kako hodi v družbo, se zabava in je prav površen.

Ko bi le vedel, kako zelo se motiš! Da bi se le enkrat samkrat lahko ozrl v njegovo notranjost, ki išče vedno le svetnih radosti, pa bi videl, kako prazna je in pusta.

Samo beri, kaj meni slavni mislec John Stuart Mill¹⁵: »Kdor se nikoli ne odreče dovoljenim stvarem, gotovo ne moremo od njega pričakovati, da bi se mogel odreči vsemu prepovedanemu.« Ne dvomim, da pride čas, ko bodo otroke in mladino po določenem načrtu navajali k askezi, k samozatajevanju in jih — kakor v starem veku — učili, odrekati se svojim željam, kljubovati nevarnostim in prostovoljno prenašati bolečine.«

Zato katoliška vera predpisuje samozatajevanje, vežbanje volje in askezo.

¹⁵ Angleški modroslovec in narodni gospodar (1806—73). Op. prev.

»Askeza? Brrr!« — si misliš, ker so ti načvekali, da pomeni askeza trpinčenje samega sebe in zatiranje radosti človeškega življenja.

Samo poglej! Prvotni pomen besede ἀσκησις¹⁶ je: »usovršitev«; Grki so s tem mislili na tisto pripravo, tiste vaje, ki so se z njimi pripravljali tekmovalci, da bi v kar največji meri mogli uveljaviti svojo telesno moč.

Značaj je tudi posledek borbe, tekme. Usovršitev samega sebe se nam ne pozna brez vaje in naša vera nam prav zato veli vaditi se v samozatajevanju.

Brez žrtev tudi na zemlji ne dosežemo nič velikega in ti bi rad brez napora dosegel najvišje, plemenit značaj?!

Ni res, saj ti je znano, če se kdo pripravlja na tekmo, se vežba v dveh smereh. Deloma se uri dan na dan, da mu pokajo kosti po telesu. Recimo, da se hoče udeležiti veslaške tekme. Zarana vstane in se odpravi v čolnarno svojega veslaškega kluba.¹⁷ Sede v čoln in vesla, dokler ožgan in prepoten, po triurnem delu do smrti truden, ne pristane zopet k bregu. Tako dela več tednov zaporedoma. Na drugi strani živi izredno zmerno, kaditi ne sme in opojne pijače so mu še strožje prepovedane. Vsak večer mora zgodaj spat itd. In čemu vse to samozatajevanje? Zavoljo majhne srebrne medalje, zaradi prvenstva. In tebi se zdi odveč borba za dosego značaja?

In le poglej, še nekaj mi je zdajle prišlo na misel. V življenju vsak opravlja žrtve, razloček je le, zakaj jih opravlja. Ali si na primer že opazoval kakšnega skopuha? Skoro ni stvari, ki bi si je ne odrekel! Koliko se žene sem pa tja; ves dan gara, še trenutka miru si ne privošči. Čemu? Samo da bi si pridobil imetje. Oglej si nečimrneža! Kako smelo se igra s svojim življenjem, samo da bi zaslovel. Koliko noči brez spanja prebije obiskovalec plesov, koliko se mora sukati v potu svojega obraza! Bi se li samo pol toliko prizadejal, če bi bilo treba pomagati bližnjemu?

»V slehernem človeku tičita svetnik in hudobec,« je dejal francoski govornik Lacordaire.¹⁸ Hudobec v tebi si tudi brez tvojega sodelovanja opomore in zadobi premoč; da pa v tebi zavlada svetnik, je zares treba vztrajnega prizadevanja in samovzgoje.

Da, brez boja ne gre. Kdor izdeluje kip, mora zelo obsekati sirovi marmor, kdor pa hoče iz svoje lastne duše ustvariti mojstrovino, se mora neprestano klesati. Lepa slika tudi ne nastane kar čez noč, tem manj pa značaj. Tu je treba vztrajnega in načrtnega dela. Geslo Karla V.¹⁹ naj bo tudi tvoje: »Plus! Ultra! Še več! Še naprej!«

Zevksisa²⁰ so vprašali, zakaj tako silno tenkovestno izdeluje svoje slike? »Ker delam za večnost!« je odgovoril. Dragi moj, ti dejansko delaš za večnost, ko se ukvarjaš s svojo dušo. Ali smeš reči, da je ta napor prevelik?

¹⁶ Grška beseda, ki jo izgovoriš »áskezis«.

¹⁷ Društvo, krožek.

¹⁸ Znamenit francoski pridigar (1802—61; izg. Lakorder).

¹⁹ Vladar (1519—56).

²⁰ Grški slikar (okoli l. 400).

Če bi kraljica »volja« le ne imela na svojem dvoru toliko lažnivih svetovavcev in lizunov!

Wibbelt.

Resničnost je tako grozovita, da človeka stare, če ne računa z njo.

Wibbelt.

Če hočeš komu pomagati iz zadrege, stori, ko da je sploh ne opaziš.

Wibbelt.

Materinski dan

Bog Oče je sedel na prestolu, ob desni njegov Sin, pred njima pri nogah pa Mati božja. Za božjim prestolom so stali vsi angelski kori in prepevali nebeške pesmi, ki so jih trume svetnikov in svetnic božjih in nepregledne množice nebeščanov zamaknjene poslušale, a nad vsemi je plaval v veličastni nebeški gloriji Bog Sveti Duh in iz njega je lilo rajsko veselje, kakršno morejo le zveličane duše občutiti.

In ko so angeli odpeli nebeško pesem o svetem Jožefu ter se pripravljali, da zapoje drugo, še lepšo Mariji v čast, je stopil pred božji prestol sv. Peter in dejal:

»Jutri bodo ljudje na zemlji praznovali materinski dan. Z rožami, darili, govori in pesmicami bodo proslavljali matere, ki zaradi otrok in za otroke toliko trpe. Pa sem mislil...«

»Kaj si mislil, dragi moj Peter?« — je Bog Sin vzpodbudno vprašal nebeškega ključarja, kateremu je beseda zastajala.

»Sem mislil, da uboge matere za toliko trpljenja na zemlji nikoli ne dobe poštenega plačila, in naj bi zato vsaj v nebesih dobile kaj več kakor navadne zveličane duše.«

Marija se je veselo nasmehnila ter se okrenila k Bogu Očetu in Bogu Sinu. Z očmi je podprla Petrove besede in Bog Oče je dejal: »Res je, matere veliko trpe na zemlji in morajo biti zato vsaj v nebesih bolj poplačane. Ali kaj misliš, kakšno posebno veselje naj jim napravimo?«

Nato sveti Peter: »Takole sem mislil, če bo Tvoji božji Modrosti všeč: Zdaj sedijo vse zveličane duše na gladkih, zlatih klopeh. Da bodo pa matere bolj počaščene od drugih, in da se bodo revice sladko odpočile od trpljenja na zemlji, naj bi bile njih klopi s svilo opete in mehko podložene.«

»Dobro si se izmislil,« je dejal Bog Oče svetemu Petru ter hkrati pomignil angelu Gabrijelu, kateremu je velel: »Odstrizi slehernemu angelu z glave koder, iz perutnic pa nekaj najmehkejšega puha, in potem skrite iz zlatih las najlepše opno, z njim pa opnite in z angelskim puhom podložite vse klopi za matere, da bodo revice na njih mehko sede!«

In angelci so storili, kakor je Bog Oče ukazal, ker se Njegova volja zgodi v nebesih in na zemlji.

Drugi dan je sveti Peter izpred nebeških vrat gledal, kako ljudje na zemlji praznujejo materinski dan. Otroci so prinašali materam rože in darila, jim deklamirali pesmice in matere so se ginjene jokale.

»Uboge revice,« je dejal sveti Peter sam pri sebi, »kako so že te majhne počastitve vesele! Za drobtinico priznanja pozabljajo skrbi in trpljenje celega leta. Dobro, da sem Boga Očeta spomnil, da jim je vsaj tukaj zagotovil čast in plačilo, kakršno zaslužijo.«

In sam sebe vesel je sveti Peter zaprl nebeška vrata ter stopil malo pogledat, kako se matere počutijo na nebeško mehkih klopeh. Ali komaj je prišel v tisti konec nebes, kjer so bile zbrane matere, se je obrnil in ves nejevoljen odhitel k Bogu Očetu.

»Kaj je, dragi moj Peter?« — je dejal nebeški Oče, ko ga je zagledal.

»Pomisli, Vsemogočni,« je razburjeno začel sveti Peter, »včeraj smo rekli, naj dobe matere tukaj z zlato svilo opete in z angelskim puhom podložene klopi, zaradi časti in pa da si bodo bolj odpočile. Pravkar sem šel pa k njim pogledat, in kaj sem videl?! Po mehkih klopeh skačejo in se prekucujejo otroci, a matere stoje poleg, jih gledajo in se blaženo smehljajo.«

Bog Oče se je s koncem očesa ozrl v tisto stran nebes, kjer so bile matere, se nasmehnil ter dejal:

»In ti misliš, da so zdaj manj srečne?«

»To ne, srečne se mi zdijo zdaj še bolj, ali...«

»No,« je segel Bog Oče svetemu Petru v besedo, »če so zdaj še bolj srečne, je vendar vse v redu: Mar nisem ustvaril nebes zato, da uživajo zveličane duše v njih rajsko srečo?«

Na to ni vedel sveti Peter kaj odgovoriti. Nerodno mu je bilo in molče se je vrnil k nebeškim vratom na svoj prostor. Marija se je pa ozrla v Boga Očeta in dejala:

»Slava Tvoji neskončni Modrosti, ki je namenila največjo srečo na zemlji in najvišjo čast v nebesih materi!«

(21. 10. 1935.)

N. JELOČNIK:

Gospod ga je pogledal — ker ga je ljubil ...

(Slika iz študentovskega življenja.)

»In bodite močni ter vztrajajte v Kristusu našem Gospodu. Amen!« Govor je bil končan, duhovne vaje zaključene.

Po litanijah so se dijaki vsuli iz cerkve. Prijazno pomladno nebo, ki se zadnje dni pred veliko nočjo tako posebno smehlja, se je dvigalo nad njimi.

Gruče so se zbirale in se počasi porazgubljale v mestu. Le eden je bil sam!

Pavle. In je šel tja gori proti Tivoliju. Saj je pomladno popoldne tako lepo v svoji žarni sončni luči. Ljudje so ga srečavali, on pa jih ni videl; mesto je vršelo okoli njega, on pa ga ni čul; življenje je bilo, pomladno, pravkar prebujajoče se, on pa ga ni čutil. Pred njim je bil samo en obraz, samo eno življenje: Kristus.

Srečal je gručo tovarišev! Obstopili so ga veseli. Z njimi bi moral iti.

»O servus, Pavle!« mu je zaklical eden izmed njih, boljši fant s smotko v ustih. »Kam pa tako zamišljeno?«

»O, glej jih, saj ste vi! Kdo vas pa spozna, ko je toliko ljudi danes zunaj! Sicer pa, ali niste bili pri popoldanskih duhovnih vajah?«

Nekateri so ga pogledali zamišljeno, drugi s pomilovanjem, tovariš pa, ki ga je prej ogovoril, mu je dejal s smehom:

»Oho, naš Pavle pa postaja duhovit!«

»Prijatelj, ne norčuj se, dobro me poznaš in tudi veš, da sem natančen o stvareh, ki se tičejo verskih dolžnosti!«

Družba se je tesneje zgrnila okoli dveh tovarišev, ki pa sta v tem hipu postala nasprotnika. Obetal se je zanimiv razgovor. Fantje so bili od prvega do zadnjega vsi pokvarjeni in so se delali očitno norca iz vseh stvari, ki so se količkaj tikale katoliške vere. Pavle jim je bil trn v peti zaradi svojega verskega prepričanja. Posebno ga je črtil njihov vodja, oni fant s smotko. Zbadal ga je, kadarkoli ga je mogel, Pavle pa ga je zavračal z ljubeznivostjo. In prav to je naduteža najbolj jezilo. Prilika, da se osveti nad njim s tem, da ga osmeši pred zbranimi dijaki, se mu je pravkar nudila. Zato je Pavletu na njegovo trdo besedo z nasmeškom odvrnil:

»Veš, Pavle, saj se nam ne ljubi hoditi tja v Križanke in poslušati tistega zoprnega patra. Rajši smo šli na izprehod. Pri katehetu se bomo že kako izmazali.«

Pavle je močno zardel pri teh besedah. V dno srca so ga zbodle. Saj je bil ranjen v svojih najsvetejših čustvih. Pa premagal se je in je mirno odvrnil nadutežu:

»Morda se tebi zdi pater suhoparen, meni se ne. Seveda, kake umazane kvante se ti gotovo ne bodo zdele suhoparne.«

Vsa družba se je zasmejala. Prizadeti pa je jezno pogledal Pavla in dejal:

»Nehaj že s svojimi pridigami. Če hočem, jih grem lahko poslušat v cerkev, k tistemu patru, ki ga imaš ti tako izredno v čislih.«

Pavle mu odvrne:

»Saj škodilo bi ti ne, če bi prišel. Še čudno, da ne pozabiš priti sem v Tivoli, ko vedno pozabiš priti v cerkev.«

Res je družba med tem prišla v tivolski gozd tam zadaj za »Švicarijo«.

»Veš, Pavle, skoraj te imam zadosti.«

»In jaz tebe tudi,« mu hitro odvrne Pavle ter hoče oditi. V tem trenutku pa skoči nadutež predenj in mu zakriči v obraz:

»Vaš Kristus je največji hinavec, kar jih je bilo kdaj na svetu!«

Okoli stoječi fantje, ki pa jih je bilo prav malo še, ker so nekateri med potjo že odšli domov, češ da je neumno spuščati se z norecem v pogovor, pa so zastavili pot Pavlu, ki se je hotel umakniti iz umazane družbe.

Ko je Pavle slišal tako psovko, je pograbil, kajti bil je zelo močan, nasprotnika za prsi, ter mu je s pestjo zažugal:

»Tele besede pa boš preklical, sicer te udarim, da se ti pocedi kri!«

Ko so tovariši videli, da njihovemu vodji trda prede, so vsi, pet jih je bilo z nadutežem vred, navalili na Pavla. Udarci so padali po njem, kakor toča na polje ob nevihti. Nekaj časa je Pavle še odbijal udarce, toda sedaj ga je z vso močjo udaril oni nadutež s pestjo po glavi, tako da se je zgrudil. Kri se mu je vlila iz nosa in negiben je obležal na tleh. Ko so fantje videli Pavla na tleh ležečega, so se polni sramu nad storjenim dejanjem razbežali. Nadutež pa ga je brenil z nogo in odšel.

Pavle je ostal sam brez zavesti na tleh. Kri, ki je curljala iz nosa, je pordečila beli pesek in mu oškropila srajco in obleko. Nikogar ni bilo blizu. Samo kak ptiček se je začudeno ozrl na negibno postavo, ležečo na poti in je za časek prestal z žgolenjem, toda ni razumel...

Mrak se je počasi spuščal na zemljo. Hladen veter pomladnega večera je potegnil skozi košato drevje. Ta veter je zbudil Pavla. Odprl je oči, nato pa se je začel zavedati. Vse mu je postalo jasno.

Pobral se je s tal, si obrisal z robcem obraz in si izprašil obleko. Opotekel se je proti vodnjaku v parku ob letnem gledališču in hlastno je pil mrzlo vodo.

Zopet je postal čil. Hitrih nog je šel proti mestu. Ko je prišel na Kongresni trg, se je obrnil proti Križankam.

Popolna tema je bila v cerkvi, ko je vstopil. Samo pred glavnim oltarjem in pa pred tistim belim kipom Srca Jezusovega tam na desni, sta goreli luči.

Tja pred kip je pokleknil Pavel. Samo ena beseda je privrela na njegove ustnice:

»Gospod...« je dihnil!

Gospod pa ga je pogledal, ker ga je ljubil...

V cerkvenem zvoniku je ura bila počasi sedem...

Čutno poželenje je glad, ki narašča ob nasičenju in gineva ob postu.
Wibbelt.

Pax
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanje: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobre bližnjega;
3. ne sme biti star nad 50 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pisмено ali osebno obrne na »Podporni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4« ali na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

1. Kaj moram storiti, da postanem deležna pokojnine, ker sem vpisana v Podporni odsek III. reda?

Kdor je vpisan v Podporni odsek III. reda in hoče dobivati pokojnino, kakor jo ta odsek namerava, mora izpolniti sledeče pogoje:

a) Najprej mora napraviti prošnjo, da hoče zaradi svoje starosti ali onemoglosti in pa ker je vpisan vsaj pet let v Podporni odsek III. reda prejemati od Podpornega odseka III. reda stalno mesečno podporo ali pokojnino. To je potrebno zaradi tega, da se pozneje ne bo mogel pritoževati, ako bi drugi člani Podpornega odseka dobivali večjo pokojnino, kajti jasno je, da tisti, kateri je delj časa bil vpisan v Podporni odsek III. reda, dobiva večjo pokojnino, kdor pa je bil manj časa vpisan in je tudi manj vplačeval, dobiva temu primerno tudi manjšo pokojnino.

b) Vposlati mora ali prinesiti tudi polico Podpornega odseka III. reda, s katero je bil sprejet v ta odsek. To je potrebno, da se prepreči vsaka zloraba.

c) Vposlati mora tudi potrdilo ali istega osebno prinesiti od pristojnega voditelja III. reda, da je vpisan v III. red in da je že napravil obljube. To velja seveda samo za tiste, kateri so ob vstopu pristali na pogoj, da se bodo vsaj tekom prvih petih let vpisali v III. red ter napravili obljube. Tako namreč zahteva 4. čl. splošnih pogojev Podpornega odseka, ki pravi: »V Podporni odsek se morejo vpisati le udje III. reda, člani odseka pa postanejo šele po končanem novicijatu.« Morebiti

se bo zdelo to komu nepotrebna sitnost, toda nikakor ne maramo priti v navzkrižje ne s cerkveno ne s civilno oblastjo. Ako je Podporni odsek res odsek III. reda, in to mora na vsak način ostati, potem morajo biti člani tega odseka tudi res vpisani v III. red in tudi napraviti obljubo, da bodo živeli po vodilu III. reda. Ako bi tega ne zahtevali, potem bi se pač vsakdo lahko vpisal v ta Podporni odsek, in tedaj bi mi morali kot ne-cerkvena organizacija plačevati vse pristojbine, kakor so predpisane po državnih zakonih, n. pr. za Pokojninski zavod itd.

Ako kdo ne bi hotel vstopiti v III. red ali bi tekom petih let ne hotel napraviti redovnih obljub, temu po 10. čl. splošnih pogojev Podpornega odseka zapade $\frac{1}{3}$ vplačane vsote in se mu ostalo izplača. Kdorkoli se je vpisal v Podporni odsek III. reda, je moral tudi podpisati veljavnost in obveznost teh splošnih pogojev, ki so tiskani itak tudi na vsaki polici (ki potrjuje sprejem v ta Podporni odsek) in se tedaj nikakor ne more izgovarjati.

d) Tisti člani Podpornega odseka, ki so tedaj, ko prosijo za pokojnino, stari že nad 60 let, ne potrebujejo nobenega zdravniškega spričevala, ker običajno človek, ki je star nad 60 let, ni več sposoben, da bi izvrševal svoje delo ali svoj poklic. Izjeme tu potrjujejo pravilo. Kdor pa bi tedaj, ko prosi za stalno mesečno podporo ali pokojnino pri Podpornem odseku III. reda, ne bil še star 60 let, takega seveda nujno moramo poslati k zdravniku, ki potrdi, da je res trajno nesposoben, da bi opravljal še naprej svojo službo ali svoj poklic. In kakor hitro dobi dotični to zdravniško spričevalo, tedaj nedvomno dobi pravico, da more dobivati pri Podpornem odseku III. reda svojo stalno mesečno podporo ali pokojnino, ako je le izvršil druge pogoje.

2. Koliko bom dobivala pokojnine?

a) To je odvisno od razreda, v katerega ste se vpisala. Povsem razumljivo je, da tisti, kateri je bil vpisan v prvi razred Podpornega odseka ter je plačeval mesečno samo Din 20.—, ne more pričakovati, da bo dobil enako pokojnino kakor tisti, ki je plačeval Din 100.— mesečnih prispevkov. Kdor je več plačeval, ta ima naravno pravico do večje pokojnine. Kdor tega tega ne razume, mu ne moremo pomagati. Denar, s katerim razpolaga Podporni odsek, ni last uprave Podpornega odseka, ampak je last vseh članov, ki so vpisani v Podporni odsek III. reda. Upravni odbor ta denar le upravlja, nikakor pa nima pravice, da bi z njim prosto razpolagal. Z eno besedo, kdor je plačeval večje mesečne prispevke, ta bo tudi dobival večjo stalno mesečno podporo ali pokojnino.

b) Tukaj ima veliko vlogo tudi čas, koliko časa je kdo vpisan. Povsem razumljivo je, da tisti, kateri je bil vpisan samo pet ali šest let v Podporni odsek III. reda, ne more dobivati enako visoke stalne mesečne podpore ali pokojnine, kakor tisti, ki je bil vpisan 10, 15 ali 20 let. Ako je kdo v državni službi samo 10 let, dobiva neprimerno manjšo pokojnino kakor tisti, ki je bil v državni službi 20, 30 ali 35 let. Enaka pravica mora biti za vse. Kdor je delj časa nosil žrtve, je povsem razumljivo, da dobiva tudi večje sadove od teh žrtev.

c) Dovoljeno je, vendar pa nikdar nismo tega od nikogar zahtevali, da se lahko vplača za pet let nazaj, to se pravi, da starejši člani Podpornega odseka z ozirom na to, ker svoj čas še ni bilo ustanovljenega Podpornega odseka, lahko vplačajo za pet let nazaj in si s tem povišajo svojo stalno mesečno podporo ali pokojnino. Napravili smo to zaradi tega, da nam ne bi mogel kdo očitati, da nimamo nobene ljubezni do starih ljudi, kateri sami po sebi niso prav nič krivi, da svoj čas ni bilo tega

Podpornega odseka III. reda. Šele bogatejše življenjske izkušnje so nas privedle do tega, da smo ga sploh ustanovili. Kdor torej doplača za eno do pet let nazaj, to ne pomeni, da bi mogel dobivati svojo stalno mesečno podporo ali pokojnino že takoj, ko je vplačal za dobo pet let za nazaj, ampak pomeni samo to, da bo tedaj, ko bo prosil zaradi starosti ali onemoglosti za stalno mesečno podporo ali pokojnino, dobival temu primerno večjo mesečno vsoto kot stalno podporo ali pokojnino. Z drugimi besedami povedano, če n. pr. kak starejši član Podpornega odseka čuti, da ne bo mogel dokačati, da bi dosegel dovolj visoko stopnjo stalne mesečne podpore ali pokojnine, vplača za pet let za nazaj, pomeni to samo to, da bo dobival pač tedaj, ko bo zaprosil za to stalno mesečno podporo ali pokojnino, mesečno toliko večjo vsoto. Najmanj pet let pa mora biti vpisan vsak član Podpornega odseka III. reda, ker drugače sploh ne more dobivati mesečne podpore ali pokojnine. Zelo verjetno je, da bo tekom časa, ko bo prenehal ta izgovor (češ, da prej še ni bil ustanovljen ta podporni odsek), sploh prenehalo tudi dovoljenje, da sme kdo plačati za pet let nazaj, ker smo to dovolili samo z ozirom na to, da bi starejšim ljudem pomagali. Ti namreč osebno res niso prav nič krivi, da v njihovi mladosti že ni bil ustanovljen Podporni odsek III. reda.

Kdor je vpisan delj časa v Podporni odsek III. reda, ta bo dobival večjo mesečno podporo ali pokojnino. Vsako leto in celo vsak mesec to mesečno podporo ali pokojnino poveča.

Nove knjige

Jožef Pogačnik: Veliki teden. 2. izdaja. Celje 1935. Založila družba sv. Mohorja. Cena 20 Din, za neude 28 Din.

Bogoslužje velikega tedna je po vsebini najpomembnejše in po obliki najlepše v vsej katoliški liturgiji. Pričujoči prevod hoče pomagati, da to prekrasno liturgijo bolje razumemo, jo vzljubimo in ob njej duhovno rastemo. V pomoč hoče biti duhovnikom in neduhovnikom. Pomagati hoče, da bodo ljudje vseh slojev in vsake izobrazbe z razumevanjem lahko sledili obredom velikega tedna, — ki se jih tako radi udeležujejo — in molili s cerkvijo. Knjižica bo v veliko pomoč tudi cerkvenikom in strežnikom, da bodo mogli svoje dolžnosti tem lažje in lepše vršiti. Druga izdaja je obsežnejša od prve, ker je pridejana cvetna in bela nedelja, zato bo gotovo vsem vernikom tembolj dobrodošla.

Franc Grivec: Žitja Konstantina in Metodija. Celje 1935. — Založila družba sv. Mohorja. Cena broš. 9 Din, vez. 18 Din.

Zgodovina pozna malo tako velikih mož, kakor sta bila sv. Ciril in Metodij. Prav tako malo takih, ki bi bil njih spomin ohranjen v tako svežih in značilnih življenjepisih izpod peres neposrednih učencev. V tem prevodu so uporabljeni vsi najnovejši izsledki moderne znanosti, vmes nekatera še neobjavljena odkritja. Zato bo prevod, ki ga je v tako lepi besedi oskrbel prelat dr. Grivec zanimal tako strokovnjake, kakor nestrokovnjake. Vsem, ki ljubijo velika svetnika Konstantina in Metodija, ki sta prinesla Slovanom Kristusovo blagovest, knjigo toplo priporočamo.

Koledar družbe sv. Mohorja za leto 1936. Založila družba sv. Mohorja.

Koledar za leto 1936 ima poleg letošnjega krasnega mesečnega koledarja še beležni koledar za praktične zapiske. Tiskan je dvobarvno. Veliko pripoveduje o kongresu, o katoliški cerkvi v naših dneh. Obravnava tudi obširno razpravo o današnji Rusiji in njenem razdiralnem komunizmu!

Zrcalo katoliškega življenja pri nas in po svetu je letošnji Koledar. Po dolgem času je Koledar objavil zopet imena vseh Mohorjanov.

Jos. Schrijvers O. S. S. R. — M. Pija Regali O. U. r. s.
Daruje se Bogu. Ljubljana 1935. Založba »Nebeške rože«. Cena broš.
20 Din, vez. 25 Din.

Sedmi zvezek zbirke »Nebeških rož«, ki jo izdaja in ureja kanonik Alojzij Stroj, nam prinaša prevod lepe premišljevalne knjige, ki je vzbudila splošno pozornost in priznanje ter je prevedena v razne evropske jezike, v katerih je izšel tudi že v ponovnih izdajah. Knjiga je pridobila z ono priprostostjo, s katero nas pisatelj vodi na pot popolnosti. Ob pristrčni besedi se seznanimo duša, ki išče prave poti k Bogu z načeli darovanja in spozna, kako je pravično, modro in lahko Bogu se darovati, ko je Bog izvor, zadnji namen in vzor vseh stvari. Dnevu zadostuje njegova težava, vestno izvrševanje kateregakoli poklica postane lahko ob misli, da te je vanj Bog privedel, zato je nepotrebno vsako prazno vznemirjenje. Drugi del knjižice popisuje vaje v čednostih. V tretjem delu pa pokaže pisatelj posledice darovanja samega sebe in duša se poglobi v življenje svete ljubezni. Knjižico toplo priporočamo.

Dr. Josip Mal: Zgodovina slovenskega naroda. 13. zvezek.
Celje 1935. Založila Družba sv. Mohorja.

Homatije leta 1848., prebujenje Slovencev, prve politične zahteve našega naroda nasproti nemški gosposki, naše narodno vstajenje — to opisuje letošnji, trinajsti zvezek. Naša narodna zavest nam vелеva, da svojo preteklost dobro spoznamo, saj drugače zlahka pozabljamo, kaj smo in koliko smo kot narod pretrpeli.

Dr. Franc Kovačič: Anton Martin Slomšek, služabnik božji.
Celje 1935. Založila družba sv. Mohorja. Cena 12 Din.

Anton Martin Slomšek je ustanovitelj družbe svetega Mohorja. Razvidno je iz te knjige, kako pristrčno je Slomšek ljubil svoj narod in koliko se je žrtvoval za svoje ljudstvo! Ljudje so pravili, da je tako lepo pridigal, kakor bi rožice sadil, duhovščina ga je pa ljubila kot očeta, vsi so ga imenovali misijonskega škofa. Severna Slovenija se ima njemu zahvaliti, da je niso pograbili Nemci. Vse to je v tej knjigi toplo opisano in tudi ilustrirano. Slomšek je eden največjih Slovencev, zato ta knjiga spada prav v vsako slovensko družino.

Ing. Mirko Šušteršič: Naš gozd. Celje 1935. — Založila družba sv. Mohorja.

Knjiga daje pouk o življenju našega gozda ter o pametnem in koristnem gozdnem gospodarstvu. Brez gozda noben kmet ne more živeti. Gozd je zanj naravna hranilnica in posojilnica, nič manj važen kakor polje. Žalibog se je dozdaj o njem premalo pisalo. Zato je ta naša knjiga namenjena malim gozdnim posestnikom in kmetovalcem. Obravnava poleg drugih poglavij pomlajevanje, sečnjo, izkoriščanje gozda, vpliv gozda na ostalo prirodo, pojasnjuje pa tudi zakonske določbe o gozdovih. Pisana je kakor povest, pa obenem strokovnjaško.

Helena Haluschka — Poznič Blaž in Jože Pogačnik: Sin dveh očetov. Celje 1935. Založila družba sv. Mohorja.

Čudovito lep katoliški roman bralcem »Cvetja« že dobro znane pisateljice Helene Haluške, rojene Francozinje in zdaj odvetnikove žene v Gradcu. Goboko in duhovito slika današnjo meščansko družbo. Sportniki bodo posegli po njej zaradi krasnega opisa sportnih tekem in sportnega življenja. Roman se godi v modernem vlemestu in v švicarskem podežlju.

Ta pristrčno, vedro in živahno pisana zgodba kliče: nazaj h krščanskemu življenju!

Janez Rožencvet: Pravljice za lahkomišelné ljudi. Celje 1935. Založila družba sv. Mohorja.

V pravljicah je pisatelj svoboden. Po mili volji se spreha v času in prostoru in razmišlja, kar mu prija. Rožencvetove pravljice so prav za prav namenjene odraslim ljudem. Odlikujejo se po klenem jeziku, sodobni snovi, živahni domišljiji in zdravi kritiki. Mnogi so jih brali v rokopisu in jih ne morejo pozabiti. Knjigo toplo priporočamo.

Ivan Zorec: Stiški tlačan. Tretja knjiga. Celje 1935. Založila družba sv. Mohorja.

Zorčevi Stiški menihi so postali že ljudska knjiga. Zlepa ne boš našel pisatelja, ki bi znal tako po domače in tako krepko pripovedovati. Letošnji del nosi naslov »Stiški tlačan«. Knjiga opisuje čisto ljubezen Trlepovega Janeza do Tončke, stiškega novomašnika, desetega brata in babjevernega junaka Kabliča. Tudi tedanja Ljubljana s slavnim skladateljem Petelinom (Gallusom) je popisana. Vse pa se godi v času kmečkih uporov, ko so se kmetje zbirali nad gospodo. Lepa povest iz naše domače zgodovine!

Franc Weiser D. J. — Janez Pucelj. Vatomika. Zadnji poglavar Delavarov. Celje 1935. Založila Mohorjeva družba.

To je življenjepi misijonarja in napeta mladinska vzgojna povest iz indijanske Amerike. Ima pa to posebnost, da je — resnična! Kaže Ameriko in njeno politiko do ubogih indijanskih plemen v polpreteki dobi, zraven pa opisuje pržrtvovalnost katoliških misijonarjev, redovnikov. Knjigo je ilustriral Hinko Smrekar.

Mirko Kunčič: Mlada njiva. Celje 1935. Založila družba sv. Mohorja.

»Mlada njiva« je zbirka ilustriranih pesmi za mladino. Pesnik Mirko Kunčič je slovenski mladini znan. Slikarja Oton Gaspari in Maksim Sedej sta se potrudila za lepe ilustracije. Krasna knjiga! Darujte jih otrokom za razne prilike.

Dr. Fr. Logar — Dr. A. Slivnik: Naši zobje. Celje 1935. Založila družba sv. Mohorja.

»Naši zobje« so praktična knjiga, kako naj varujemo, čistimo in tudi zdravimo svoje zobe. Marsikdo bi si lahko prihranil bolečine, drago zdravljenje, zobe same in zdravo prebavo, če bi pravočasno dovolj vedel o negi svojih zob. Zato nam je ta praktična knjiga, ki sta jo napisala strokovnjaka dr. Logar in dr. Slivnik, naravnost potrebna.

V molitev se priporoča

N. N. se goreče priporoča v molitev na čast prešv. Srcu Jezusovemu, Lurški Materi božji, sv. Antonu Pad. za uslišanje v važnih zadevah.

Zahvala za molitev

Marija Košir se pristrčno zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, Brezmadežni Devici Mariji, sv. Janezu Evang, sv. Judi Tadeju in sv. Tereziji Deteta Jezusa za pomoč v bolezni in mnogo uslišanih prošenj. — Žorž Marija z Gline se zahvaljuje Materi božji za dobljeno zdravje.